

Bez kolaborantů!

(Československo v nové Evropě)

Události v Polsku, Maďarsku i v Pobaltí dokazují, že ekonomická krize socialismu je tak hluboká, že otřásá i politickou vůlí a

Události v Polsku, Maďarsku i v Pobaltí dokazují, že ekonomická krize socialismu je tak hluboká, že otřásá i politickou vůlí a solidaritou komunistů. Prostě řečeno, komunisté neví jak ten socialistický ekonomický maršal řešit a využívají své "strategie koalice" k tomu, aby si oběti jejich zločinů řešily své problémy za ně. Jejich vily, nákupní střediska, zvláštní nemocnice, rekreační parky a bankovní konta v zahraničí jistě postiženy nebudou. Přidejte kontrolu vojska, policie, nomenklatury a tisku a máte to: strategii morálně i politicky tak odpuzující, že jakákoliv dobrovolná podpora širších vrstev obyvatelstva je již naprosto nemyslitelná.

Navíc je přáním a úsilím této Strany dokázat a urychleně přivodit ekonomický debakl jak koaličních vlád tak opozičních skupin. Arogantně se domnívají, že se zdeptaný "lid" znovu obrátí k nim a dovolí jim vykřiknout: "Vidíte, říkali jsme vám to!" Nikdy! Tato zcela negativní, dekadentní a degradující role potvrzuje, že jediným konstruktivním, politicky "vyspělým" a morálně přijatelným gestem komunistů je **bezpodmínečné opuštění politické arény nové Evropy.**

Prostí lidé porobených národů dnes již nepodpoří komunisty jakékoliv barvy, vyznání, tváře či přesvědčení. Komunisté, dnešní, bývalí, reformní či nereformní, se stali společensky konzervativní a reakční silou, brzdou vývoje i pokroku, koncentrákem nadějí. Prostí lidé nepodpoří ani t. zv. komunisty "osvícené", "změněné", "zdemokratizované," či jinak morálně poskvrněné.

Jednou zklamaná důvěra se znovuvybudovat ani přestrojít nedá a politická neschopnost se spravedlivě trestá ztrátou politické moci.

Je nutno zajistit, aby žádní t. zv. "bývalí" či "reformní" komunisté již nedostali další možnost divoce a bezcílně točit kormidlem lodi státu. Jejich ekonomická, politická a kulturní nevzdělanost, neschopnost a arogance jsou jen zárukou dalších a dalších ztroskotání a vraků. Experimentovat s lidskými bytostmi a zahrávat si s životy jedinců i rodin již nikdy nedovolíme!

Československo je jediná ze socialistických zemí, pro kterou je nebezpečí této reformní "druhé brigády" komunistů hrozbou více než reálnou. Díky fiasku r. 1968, tisíce komunistických funkcionářů a aktivistů se ocitly na Západě a s pomocí západních levicových kruhů, exilových kolaborantů a nobsledů, ovládly dnes většinu exilových sdělovacích prostředků. V mnohém směru je politická nevyhraněnost a kolaborace v exilu vážnější než situace doma. Mladší generace doma stojí zcela a nekompromisně na straně demokracie, zatímco v exilu se spolupráce s

bývalými komunisty a dokonce ožívování myšlenek koalice Národní fronty považuje v jistých kruzích za přijatelné.

Nyní je tedy třeba úzké spolupráce všech demokratických kruhů a iniciativ doma i v exilu. Je třeba pracovat na programu budoucí společnosti a budovat a rozšiřovat zpustošené a vyčerpané intelektuální síly, obzvláště v oblastech ekonomiky a politiky. Je třeba vytvářet odhalovat všechny zbývající "bývalé" dosud působící v našich okolicích. Jejich zpátečnické tendence k socialismu a všem dalším "ismům" jejich rozbujelé představitosti a patologické činnosti je třeba veřejně analyzovat vysvětlovat a odsuzovat.

Naše cíle jsou prosté plné a urychlené zesoukromění národního hospodářství, úplná dekolktivizace zemědělství, bezpodmínečné, převoditelné a dědičné rodinné i účastenské vlastnictví půdy, podílnický a účastenský systém podnikového řízení, plná zaměstnanecká kapitálův a zisková účast na podnikání, pluralitní demokracie, celonárodní vzdělávací projekt za Obrodu národa, plná účast ve středoevropské i celoevropské integraci,

Pokračování na straně 8

naše hlasy

"OUR VOICES"- Independent Newspaper for Czechs, Moravians, Silesians and Slovaks.
"NAŠE HLASY"- Nezávislý časopis pro Čechy, Moravany, Slezany a Slovaky.

No. 15 (1155) Volume-Ročník 35 * 26. srpna-August 26, 1989
TORONTO, ONTARIO, CANADA

SRPEN

Z protisovětské demonstrace "BLACK RIBBON" v Torontě ve středu 23. srpna 1989.

GORBYHO PLYN

8. dubna tr. použily sovětské vojenské jednotky ve městě Tbilisi v Gruzínsku proti demonstrantům plynu užívaného v První světové válce; uvedla to ve své zprávě z 30. května skupina zvaná "Fyzikové za lidská práva".

Skupinu pozval do SSSR sovětský disident Dr. Andrej Sacharov, a ta, na základě klinických a laboratorních důkazů, dospěla k závěru, že chloropikrin-trichloronitromethan byl plyn, jímž byl zamořen dav pozůstávající z 8000 až 10.000 pokojných demonstrantů, kteří se tu, ve středu města sešli, aby podpořili hladem stávkující ženy a studenty. Jeden z fyziků, dr. Barry Rumack, profesor pediatrie (dětské lékařství. Překl.) a toxikologie (nauka o jechdech. Překl.) ve státě Colorado, vypověděl, že ko-

lem čtvrté hodiny ranní, za zpěvu shromážděných, tbiliský arcibiskup je důtklivě vyzýval, aby se rozešli, neboť "něco hrozného se může přihodit této noci," načež dav odpověděl hromovým "Ne!" a pokračoval ve zpěvu a začal se společnou modlitbou "Otče náš", když tu znenáhla čelní světla obrněných vozidel osvětlila Leninovo náměstí a kolona jich začala zatlačovat k Vladnímu domu. Zástupy se rozestoupily, aby obrněnce mohly projít, zatím co na pokřiku a zpěvu písní na síle přibývalo. Okamžik, dva,

když se ze tmy přilehlé ulice náhle vynořila řada vojáků s přilbami na hlavách a na sobě neprostřelitelné vesty, v rukou štíty a gumové obušky, ba dokonce i naostřené polní zákopové lopatky (s Pražským lednem podobnost čistě náhodná. Překl.). Nastalo ticho a hned nato výkřiky, panika - to "glasnost" sovětského stylu si přišla na své ...

Šestnáct lidí přišlo o život, "většně 14 žen, nejstarší z nich sedmdesátiletá, dvěma nejmladším bylo šestnáct. Pokračování na straně 2

Lze věřit slovům nebo činům Gorbačova?

S divokým štěkotem a vrčným běháním pes kolem ustrašeného chlapce, zatím co majitel psa chlapce uklidňuje "Neboj se, copak nevidíš, že při tom vrtí ocasem jako divý?" - "Ano," na to chlapec, "ale jak můžu vědět, kterému konci mám věřit."

Navzájem si odporující slova a činy Gorbačovovy uvádí nás v podobné dilema. Ve své knize (Perestrojka) velebí kolektivizaci zemědělství:

"Kolektivizace byla velkým historickým činem, nejvýznamnější sociální změnou od

revolučního roku 1917. Ano, probíhala bolestně, nikoli bez vážných extrémů a přehmatů v metodách a přílišném chvatu. Avšak další pokrok v naší zemi bez ní by byl zcela nemožný. Kolektivizace poskytla sociální základ pro přivedení zemědělského sektoru ekonomie do dnešních dnů a umožnila zavedení moderních zemědělských metod. Zajistila zvýšení produktivity a konečný vzrůst těžby ... (Str. 40-41)"

Naproti tomu Gorbačov veřejně prohlašuje, že nedo-

statek potravin je hlavním problémem Sovětského svazu a aby se došlo k nápravě, redukuje kolektivizaci a zavádí rodinné hospodaření. Kolchozy se rozpouštějí a 50leté pronájmy pozemků zaručeny rodinám a malým skupinám, s nadějí, že "vše se v dobré obrátí".

A tož tedy, věřit Gorbačovovým slovům nebo činům - čili nic?

Christian
Anti-communism
Crusade.
Přeložil - drac.

Smrt Komunismu? Kolikátá už?

Jako ona mytická kočka, také komunismus má mnoho životů. Odborníci mu dali zemřít nejednou, ten se však vždycky probudil k životu, aby se stal ještě větší hrozbou, nežli před tím. Zřídka mine den, aniž bychom nebyli autoritativně informováni o tom, že studené válce je navěky odzvoněno, a poradce presidenta Cartera Zbigniew Brezinský napsal knihu a nazval ji "Velký neúspěch - zrod a zánik komunismu ve 20. století".

Epitafy pro komunismus byly, mírně řečeno, poněkud předčasné. V počátcích dvacátých let se komunistický režim v Rusku setkával s enormními hospodářskými problémy: hladomor a občanská válka pustošily zemi, inflace hrozitánská, jídla málo a nespokojenost lidu všeobecná. Aby pomohl komunismu z louže, Lenin znovu zavedl kapitalismus, což přimělo pisatele úvodníků newyorských Timesů k tvrzení, že komunismus je mrtev.

Gorbačov se také setkává s enormními hospodářskými potížemi. S krédem "Lenin je

maják, vyznačující mi cestu", i on se ohání kapitalistickým programem, známým jako perestrojka, a postaral se o jistý, pozoruhodný, stupeň svobody projevu a tisku, nám známou glasnost.

Po Leninově režimu následovala Stalinova tyranie, po tom, kdy ten začal s konsolidací své osobní moci ve straně a monopolisací moci této strany v zemi.

Zatímco Gorbačov neustále pje chvály na Lenina, jeho počínání živě připomíná nebožtíka Stalina. I on se postaral o vydání zákonů, které umocňují monopolitní moc komunistické strany a úspěšně se vypořádával se svými rivaly ve straně, kteří mu stáli v cestě, jejich propuštění a nebo degradaci. Současně s tím se nezřekl žádné ze základních doktrín marx-leninismu.

Mnozí lidé, nikoli však všichni, se dali ošálit jeho osobním půvabem. Následující dopis nebyl otištěn v newyorských Timesech, Pokračování na straně 3

GORBYHO PLYN

Strategická tragikomedie:

Pokračování ze strany 1

Kolem 150 dalších bylo v nemocničním ošetření a osm umístěno v oddělení intenzivní péče. Dvacet vojáků, čtyři z nich těžce ranění, bylo převezeno do nemocnice, spolu s 34 členy tbiliské milice, zraněnými, když se pokoušeli chránit protestující anebo odnést raněné z náměstí." (Moskevské Novosti, 23. dubna.)

Daň na mrtvých si vyžádala přinejmenším ztrátu 20 životů, avšak Gruzínci jeví obavy o dalších 14 postrádaných, patrně odvezených z místa činu. Jedna z obětí byla příštího večera, sedíc za volantem, zasažena palbou ze strojní pušky po tom, kdy byl vyhlášen zákaz vycházení z domu se čtyřminutovým varováním. Podle záznamů gruzinského ministerstva zdravotnictví 4 tisíce osob se podrobilo lékařskému ošetření a 543 byly dopraveny do nemocnice.

Po celé týdny se musely oběti podrobit léčení z následků plynů zdaleka jedovatějších než běžný slzotvorný plyn. Místní lékaři žádali sovětské úřady o sdělení, co za chemikálie bylo použito, leč sovětským vedoucím trvalo celých osm dnů, než kapli božskou, a tvrdili, by dodnes, že plynů nebylo použito, neboť důkazů na videopáse, která přišla odněkud jako na zavolanou. Ale i tak přece nebyl konec lhaní - plyn? Ano, ale obyčejný slzotvorný, tvrdili ultralichtý, ale i zde se ukázalo, že lež má krátké nohy, byl i byla pronesena experty.

Dr. Rumack byl jeden z těch, co měli možnost popátlit, co bylo na pásce k vidění; plynové kanystry metající plyn rovnou do tváří občanů, kteří, zasažení, klesli k zemi, vojáky napadnuvší lopatkami nejen občany, ale i záchranku, kteří se pokoušeli se dostat k náměstí. Podle názoru jmenovaného šlo o chloropikrin (na základě klinického obrazu, potvrzeného koncentrovanou spektrometrií, měřením světelné intenzity spektrálních čar. Překladatel.), chemickou zbraň, používanou Němci v r. 1916. Plyn způsobuje popáleniny a krvácení do kůže a zabraňuje dýchání v dutině ústní, nosní a hrtanu; je-li vdechován, poškozují povrch plic, přivádí vylévání fluida, a v mnoha případech i smrt; dráždí oči a rozšiřuje zřetelnost. Ve státech je použití omezeno výhradně na licencované vykuřování hmyzu, v r. 1987 byl užít k vraždě.

Na rozdíl od našich vlastních médií, celá řada sovětských publikací zdůraznila význam těchto událostí. Jedna z nich pro ně našla přílehavý výraz: "Zločin proti lidskosti" a vědecky dodala "nejvyšší čas svádět vinu jeden na druhého." Michail Gorbačov tvrdí, že o ničem nevěděl, o událostech se dozvěděl později, a pevně věří, že vina se sveze na bedra místních komunistů. Leč gruzinská pobočka komunistické strany vinu svádí na oblastní vojenskou komandaturu, která naobrátku z toho obviňuje

pobočku ministerstva vnitra.

Budiž tomu jakkoli, sovětská vláda se hrdě ohání svým "demokratickým centralismem", jež je plnou zárukou, že rozkaz vychází od samotného vršku, takže je neuvěřitelné, že by místní strana a vojenští pohlaváři si mohli troufnout podniknout něco takového z pouhé vlastní iniciativy, aniž by se předem s vrškem neporadili. A potom, oni místní papaláši jsou částí toho samého vršku, v žádném případě nejaci hej-počkej někde tam, kde líšky dávají dobrou noc.

Jen tak ku příkladu, předseda gruzinské strany je člen zvláštní ideologické komise ÚV KS Sovětského svazu a místní vojenští činitelé prominenti ministerstva obrany. Michail Gorbačov varoval, že protesty v Gruzii nebude tolerovat; nemusel přímo vydat rozkazy, že by mělo být použito plynu, musel však znát rozsah síly, jež měla být zasažena. A proč odmítl odpovědět na otázky vyšetřujících lékařů, kteří doufali, že se jim podaří nalézt pro oběti odpovídající protijed?

Cirkusák Gorby (volně přeloženo. Anglické znění: Mr. Gorbachov. Překl.) nejdnou zdůraznil, že jeho Strana je založena na dílech Lenina. Davy volaly po pádu komunismu - po osvobození národa. Ostatní mluví za sebe.

Canadian Digest,
July 1989.
Přeložil -RH-

Praha: Demonstrace proti okupaci Sovětskou armádou v pondělí 21. srpna 1989 se mimo několik tisíc našich občanů zúčastnilo 3000 Poláků, 50 Maďarů a 1000 Italů. Byli zatčeni za údajné podněcování k nepokojům. Proti všem účastníkům demonstrace bylo použito hrubého násilí včetně psů a obušků. 370 našich občanů bylo zatčeno. Mnoho osob bylo zraněno. Den odplaty se blíží!

dínu a 32 minut při průměrné rychlosti 65,217 km za hodinu, nyní by se měla zvýšit na 66,065 km za hodinu, čímž cestující na stokilometrové trati uspoří 80 sekund!!! Ještě výraznější zkrácení doby skýtá 182kilometrová trať z Brna do Bohumína. Podle starého jízdního řádu trvala kupř. 3 hodiny a 35 minut. Nyní by to mělo být již jen 3 hodiny, 32 minut a 22 sekund. -ARA-

Na cestě s kopce ...

Otázku, již čeli Michail Gorbačov a jeho východoevropské přísluhovači, je, lze-li vůbec katastrofální erosi materiálních podmínek v sovětském světě předejít? Skutečnost je totiž taková, že země, jichž se to týká, již dnes jeví v mnohém znepokojující podobnost k některým krizovým společnostem Třetího světa, šířící ve velké míře chudobu, slamy, a bezdomovost, dvojčí dokonce trojčiferovou inflaci, ukazatele zhoršující se zdravotní péče, horentní zahraniční dluhy, nekontrolovatelný černý trh, a všudypřítomnou korupci.

(Právě tak) se během času postupně vyvinul ztrnulý třídní systém; pohyblivost se stala větším problémem než za kapitalismu či v dobách před komunismem.

-Arch Puddington
v US magazine Commentary

Komunisté mají svoji "Obrodu"

Naše Obroda národa 89 (O.N. 89) již tedy není sama. Dne 17. června 1989 se v Praze uskutečnilo setkání členů t.zv. Klubu Obroda a vydalo i své Programové teze (časopis Dialog 89, č. 4). Takové kopírování nezávislé demokratické iniciativy však za formu chvály považovat nelze.

Obroda, či také Klub za socialistickou přestavbu, je novou institucí sjednocující bývalé i současné členy KSČ, kteří se dnes považují za dostatečně silné, aby se vydělili z Charty 77, kterou přes deset let zneužívali a udržovali v kolaborantské linii politické pasivity. Nyní její mladší a stále naivní signatáře odhodili jako vymačkaný citrón. Hrsta jich i nadále "bojuje", nyní již se souhlasem komunistického režimu, za "lidskou práva" - součást to gorbačovské mezinárodní strategie. Dospěli politici komunismu si již hrají na "svém písčku".

Klub za socialistickou přestavbu vede jakýsi prof. Mencl, jehož duší je však Čestmír Císař a podobní aktivisté KSČ. Odbočky jsou urychleně aktivizovány v Brně, Liberci, Pízni. Kladně, Jihlavě a Bratislavě. Jde tedy o "obrodu" KSČ, o spojení bývalých i současných komunistů za účelem té jejich věčné a spolehlivé neúspěšné "přestavby". Obroda má i plnou a veřejnou podporu vlivných fáků i v ÚV KSČ. Již 18. května 1989 jednali mluvčí Obrody s "představiteli současného stranického vedení" o společném postupu v t.zv. "destalinizaci" společnosti.

Tento široký komunistický nástup k přestavbě není příliš překvapující. i naivní role Charty 77 v celé hře je již delší dobu známá v demokratických kruzích. Většina komunistů Charty urychleně přešla do tohoto stavařského klubu, jakési to Noemovy archy topících se "bývalých", v exilu i doma.

Představte si zcela nepravděpodobný a nereálný scénář. Komunistům je dnes jasné, že nastávající "přestavbě" strany již neuniknou a že koalice s reformními komunisty z r. 1968 je nevyhnutelná a žádoucí. Co ale národ, znechucený jakoukoliv formou socialismu? Jak přesvědčit prosté lidi, že paleodubčekovské myšlenky "přestavby" jsou stále moderní, pokrokové a i mezinárodně respektované? Prahu I ani Prahu II přece nikdo neposlouchá a když, tak se nebere jejich vysílání vážně, když již ne s posměchem. Co však tak nějakou západní rozhlasovou stanici, něco jako "Prahu III"? Což použít stanice, která je v ČSSR podle údajů ÚV KSČ tou nejposlouchanější? A když ty Obrodu trochu zaobalíme do "disidentství", a doručování Dialogu 89 "pustíme" přes samizdatové sítě a přidružená "dokumentační" střediska na Západě, pak nám ty naše teze nejen ze Západu nejen odysílají, ale ještě nám za ty "dizidentské" materiály dobře zaplatí ve valutách. A lid doma přijme a uvěří, že ta komunistická přestavba musí za něco stát, když to i sám Západ propaguje.

Že je výše uvedený scénář nesmyslný? Že je něco podobného vyloučeno? Že by se mazaní Američané nikdy takhle našimi komunisty zmást nedali? Že ne?

Přesto, lidé si již povinně odposlouchali ty teze Obrody - a to ze Západu, na "Praze III" a na t. zv. "Rudém koutku." Slyšeli, že klub Obroda, součást formujících se občanských iniciativ, předkládá demokraticky smýšlejícím občanům k diskusi své programové teze. Dále, že progresivním silám v KSČ se podařilo zatlačit konzervativní živly do defenzivy, postavil se do čela obrodného procesu a během krátké doby nebyvale upevnil autoritu strany ve společnosti. (Že tento jazyk znáte a je vám z něho na nic? No a co?) Díky tomu zůstaly akce protisocialistických sil jen okrajovým jevem a společenská obnova probíhala bez otřesů a pokojně. Socialismus získával lidskou tvář.

Musí tomu tak přece býti, říkali to v rozhlase; vysílala to "Praha III". Budoucnost socialismu zůstává jasná, nadějná a spolehlivá, jenom ta jeho minulost se nám stále mění a nedá se předpovědět.

Lidé si odposlouchali, že hlavní prvky obsahu přestavby i způsobu jejího provádění jsou dnes už k dispozici díky příkladu sovětské perestrojky a reformem v dalších socialistických zemích, díky dědictví reformního programu z roku 1968. (Že vám to "Sovětský svaz náš vzor" již leze krkem? Že se vám hlad a společenská krize nejeví zrovna jako "výdobytky"? No a?)

Lidé si vyslechli, že progresivní síly jsou opoziční a opoziční skupiny občanské iniciativy, právě tak, jako neoreformní síly v státních a společenských institucích i uvnitř KSČ a Národní fronty. Zrušit mocenský monopol KSČ znamená odstranit jak rozdíl mezi neplnoprávními občany a privilegovanými komunisty, tak i kádrovou nomenklaturu s výsadou komunistů přednostně nebo i výhradně obsazovat vedoucí funkce. (Že vám to příliš nezní jako zrušení monopolu? Že se vám myšlenka Národní fronty nezdá příliš důvěryhodnou? Tak at'.)

Lidé jako ve snách poslouchali tu zvonivou a čistou češtinu, která již po čtyřicet let charakterizuje komunistické intelektuály: kohoutovský to polojazyk znásilněných vln kdysi svobodného etéru: Korektivem případných omylů řídící sféry může být jen oponentora a konstruktivní opozice, která při sledování obecných cílů může dávat přednost jiným cestám a metodám jejich dosahování, jiným prioritám a tempům vývoje než oficiální kruhy. Pokud se tyto kruhy odchylují od deklarovaných cílů ... (Že již řvete bolesti a křičíte "Tak dost"? I to vás přejde) Socialistům s lidskou tvář se z jejich ruminací vytratili lidé: zůstaly již jen ty sféry a kruhy.

Lidé byli znovu ubezpečeni, že základní jednotkou velkovýroby by měl být státní podnik. (Státní podnik? Po všem tom utrpení a ponížení lidství? Po Polsku, Sovětském Svazu, Rumunsku?) Asi jim spadl kámen ze srdce, lidem.

Na závěr památného setkání Obrody bylo slavně prohlášeno, že její členové nemají jakékoliv ideologické předpojatosti vůči zahraničním sdělovacím prostředkům, Svobodnou Evropu nevyjímaje. To jistě. Ani my jistě nemáme žádné předpojatosti k vám, soudruzi.

Novým předsedou Obrody byl pak zvolen Miloš Hájek, loňský to mluvčí Charty 77. Místopředseda prof. Mencl očekává, že po dobudování organizační struktury bude mít Obroda několik desítek tisíc členů a stane se tak nejsilnější opoziční skupinou s jasným politickým prohlášením.

Jen z vyloučených členů KSČ může Obroda získat přes 200.000 horlivých členů, o současných, únik hledajících členech KSČ ani nemluvě. Jde tedy o "opoziční" skupinu více než masovou. Kdo to jen ale zase zaspal dobu? A kde?

Nyní jen zajistit, aby i všechny exilové sdělovací prostředky a instituce komunistickou Obrodu vždy a plně podporovaly, tak jako se osvědčili s Chartou 77. Oficiální provolání a stanovisko Obrody k emigraci již bylo vydáno. Velmi kladně: Obroda má na Západě mnoho "bratří", novinářů, aktivistů i spolkařů, dosud "ve zbrani".

Hnutí O.N. 89 se tímto dokumentem od Obrody a všeho přidruženého "dění" - v exilu i doma - plně distancují a staví se bezvýhradně a nekompromisně na stranu NÁRODA.

- * Je zajímavé, že nejtěžší problémy bývají někdy ty, které se berou na na lehkou váhu
- * Rozdělit úkoly není problém. Problémem je rozdělení úkolů plnit

Z čl.tisku JSME SVĚTOVÍ

Stověžatá matička Praha se zahraničním návštěvníkům předvedla v neděli 28. května t.r. v plném lesku. Po Národní třídě, kolem Zlaté kapličky, přes most 1. máje směrem na Malou Stranu proudily po polední davy. Chvillemi jásaly při pohledu na Hradčany nebo na Karlův most.

Kolemjdoucí našinec pozoroval hemžení devizových cizinců shovívavě. Ale v davu najednou nastalo hnutí, lidé se svolávali, brebentili po svém a obsazovali místa u mostního zábradlí. Na Vltavě plula loďka z půjčovny směrem ke Střeleckému ostrovu. Mladík vesloval a na špičce se

opalovala dívka. Našinec nejdříve zakroutil hlavou, ale pak zamžikal, protřel si oči a viděl, že dívka je nahoře bez. Bylo se na co dívat! Přesto odvrátil oči přes Karlův most směrem na Hradčany a pomyslel si: Neposkytujeme toho těm cizincům až příliš?

-cha-

S ČSD rychleji

Zase jedna šťastná zpráva z novin: od 28. května platí nový jízdní řád ČSD, "cilem konstrukterů bylo podle možností zkracovat cestovní dobu a tak bude u rychlíků ve střední dráze rychlost o 1,3 procenta vyšší."

Snadno si lze spočítat, že jestliže dříve cesta z Přerova do Břeclavi trvala např. 1 ho-

Tak jsme ho vždycky znali ...

Poslední fotografie Antonína Slováka před smrtí. Věčný optimista. Antonín byl především dobrým katolíkem, Ústředním jednatelem a archivářem Orla v exilu, předsedou České světové unie, Kolumbovým rytířem a členem mnoha spolků a organizací. Byl dobrým muklem, kamarádem a mecenášem. Byl spoluvůdcem "Našich Hlasů", "Vězně" a našeho nakladatelství "Moravia Publishing Inc." - Toniku, nezapomeneme!

SOCIALISMUS

MOR (PEST) SPOLEČNOSTI DVACÁTÉHO STOLETÍ.

FRANTIŠEK TOMÁNEK

Myšlenkové laboratoře identifikovaly původce zhoubné společenské choroby naší doby, totalitního socialismu. Je jím bakterie, která čeká na přesné vědecké pojmenování. Popsána byla takto:

Mikroskopicky bylo zjištěno, že bakterie způsobující choroby socialismu se vyznačují v preparátě různými barvami. Doposud byly specifikovány čtyři rozdílné kmeny:

- TYPUS A - růžový
- TYPUS B - krvavě rudý (B bolševický)
- TYPUS C - zelený
- TYPUS D - hnědý (D-Deutschland - německý)

Typus A - růžový

Méně nebezpečný, rozšířený především v západní hemisféře. Při dlouhotrvající masivní nákaze může dojít k polymorfnímu vývoji. Typ A se postupně mění v Typ B.

Typus B - krvavě rudý (B - bolševický)

Je pro společnost jedním z nejnebezpečnějších. Rozšířen je především ve východní hemisféře a v posledních desetiletích pronikl i do oblasti Karibského moře, do nebezpečné blízkosti USA. Nalézá též vhodné vegetační podmínky v mnohých oblastech Afriky.

Typus C - zelený

Jeví se na povrchu zeleně, uvnitř je krvavě rudý. V posledním desetiletí bylo pozorováno, že nemocní nakažení tímto typem trpí syndromem foudvoyantní prohnatosti. Mnozí nemocní též oslepnou. Njedly na levé oko a posléze v abuli slábne jejich celková schopnost vidění, až dochází k úplné slepotě.

Typus D - hnědý (zvaný též německý - NSDAP)

Za druhé světové války byl rozšířen v Třetí Říši. Hitlerův fanatismus pomohl spojencům koordinovaným úsilím tento též velmi nebezpečný typ natolik zdecimovat, že přežívají jenom malé laboratorní kmeny. Lze soudit, že nebezpečí většího rozšíření nehrozí, vzhledem k imunitě získané epidemií, která zachvátila německy mluvící obyvatelstvo Evropy.

Na společenskou chorobu zvanou Socialismus, v různých odrůdách a variacích, neexistuje doposud žádný účinný lék. Žádné známé antibiotikum aneb chemoterapeutikum nemohou společností ochránit před nákazou a zhoubnými následky onemocnění. Pracovníci v laboratořích usuzují, že jenom hluboce věřící křesťané mají dostatek duchovních antigenů a chorobě odolávají. Malo věrní křesťané bývají narušeni toxickými vlivy chorobného socialismu, i když vehementně jakoukoli zmínku o svém onemocnění odmítají.

Infikované části společnosti bývají po mnohaletém stadiu inkubace tak oslabeny, že při sebemenších poruchách, které zaznamená politický barometr, podléhají smrtelným křečím, které není možno utišit symptomatickou terapií. Teprve poslední roky ukazují, že velmi nebezpečný typus B (krvavě rudý - bolševický) stále více a rychleji degeneruje. Postižené národy se začínají významně ozdravovat. Jak vyplývá z epidemiologických studií onemocnělá společnost se pomalu zotaví z těžké nákazy a jsou resistantní proti infekci. Poslední vývoj socialismu je jiný, než se vědci ještě nedávno domnívali. Ve společnosti se v průběhu choroby vytvořily antilátky. Uzdravená společnost se během rekonvalescence zbaví také chorobné halucinace, že "Bůh je mrtvý". Již nenarušené psychické funkce dovolí poznat skutečnost, že věřících spoluob-

čanů je neustále více a že odvaha i snaha ubránit se stále roste.

V socialismu je vždy velká propast mezi prohlášeními a skutečností. Tvrzení jsou velmi často podložena jenom demagogickými frázemi. O zločinech se nejraději mlčí, nebo se interpretují jako "dodržování ústavy a zákona".

Podle posledních zpráv z laboratoři myšlení bylo zjištěno, že někteří nemocní napadeni typem B jsou nevyléčitelní. Jde především o dlouhodobé pacienty z řad sluhů a vykonavatelů moci vládnoucí strany (i bývalých!). Jde o známý fenomén "energie", pacientům nelze pomoci. Hypertoxicitu typu B způsobuje toxikaemii, jež postihuje také centrální nervový systém, což vede k trvalým psychickým změnám postižených. Nejhorší se daří jednostraně (partajně) školeným jedincům. V pokročilém stadiu onemocnění trpí socialistickou fatamorganou. Mají též zhoubně vyvinutý syndrom nekritičnosti a touhy po moci. (Pokud možno neomezené!) U těchto lidí se v inkubačním stadiu choroby začínají projevovat příznaky závisti, které brzy přecházejí do stavu nenávisti a v konečné fázi se manifestují hrubým násilím ve vztahu k zdravě myslícím občanům. Nemocní, napadeni totalitním socialismem, deklarují tyto chorobné změny jako třídní boj a diktaturu proletariátu. Ve skutečnosti však vládnoucí socialisté společnost proletarisují a tomuto novému typu proletariátu diktují. Současně vyhlašují likvidaci "třídních nepřátel" a vyhlazení náboženské "pomýlenosti", rozuměj věřících. Imperativy komunismu se snaží uskutečnit chorobné hordy zločinců. Sdružují se v mnoha různých orgánech vládnoucí partaje. Dávají si zvučná jména a označení. Říkají si: národní, mírové, novinářské, diplomatické, sociální vědecké a podobně.

Policie zodpovídá jenom komunistické straně. Protože neexistují svobodně zvolení zástupci obyvatelstva, rozhoduje o každém zásahu strana komunistů. Tato hlídá též dodržování gumových zákonů. Ne "násilím", ale na principu strategie strachu. "Léčení" zdravě myslících občanů na psychiatrii, obušky, plyn a vodní děla, jsou medikamenty v léčbě nespokojeného národa.

V projektech strany, zvaných "demokratizace socialismu", jsou vždy naplánovány změny v "léčbě" nespokojenosti, pro případ ořesu moci komunistické strany. Obušky nahradí kulometry, vodní děla pancéře s valečnými děly a justice se též stará o "přiměřené a nestranné" posouzení nespáchaných "zločinů". Přiměřenými tresty jsou potom šibenice či popravič četa. Tento medikament "forte" byl před nedávnem naordinován Čínanům. Medikaci provádí armáda s policií. Po několikaletém tak zvaném "uvolňování a demokratizaci" socialistického režimu byl výsledek léčby po prvních 24 hodinách zdrcující. Tlsíce mrtvých a zraněných. A nyní opět rozdíl v

prohlášení strany a skutečností. V úředních oznámeních o nepokojích se popírá ztráta jediného života při brutálním zásahu armády a policie, navzdory dokumentovaným televizním záběrům a výpovědím očitých svědků z řad přítomných cizinců při průběhu teroristické akce armádních jednotek. Nyní následuje léčba rudým terorem policie a justice, o které bez ostychu přináší čínská televize dokumentární záběry sama. Aby nebylo omylu, rudý teror naordinoval sám velký Lenin již krátce po vypuknutí "Velké říjnové revoluce". Zakymáči-li se trůn moci komunistické strany, bylo tohoto "léku" doposud užito. Musíme vyčkat, zda i jinde nebude známá léčba znovu naordinována. Zajímavý vývoj choroby socialismu v Polsku, Maďarsku a samotném centru světového komunismu v Moskvě, musíme velmi bedlivě sledovat.

Laboratoře myšlení proces vývoje onemocnění pečlivě monitorují. Po dlouhých desetiletích zaznamenávají zmíněné tři země v posledních měsících neuvěřitelné pokroky ozdravování. Přes dlouhodobé působení totalitního socialismu jsou znatelné především pokroky v oblasti svobody projevu. V oblasti hospodářské bude zotavování zřejmě velmi pomalé, pro rozsáhlé devastace v řízení a nedůvěře obyvatel. Pokud vše běží po starém systému korupce, náprava se asi nedostaví.

Nemocní napadeni socialismem Typu D kdysi hlásili (doposud hlásí?) k rasové nadřazenosti. V minulosti prováděli též zrůdnou rasovou likvidaci "méněcenných". Nemocní nakažení Typem B údajně rasovou diskriminaci odmítají. Zato však infiltrují zdravé části společnosti virulentními kmeny, které přenášejí nakažení přesídleci. Snaží se všechny odolné jedince dlouhodobým drcením ze společnosti eliminovat, nebo při nejmenším oslabit k nevýznamnosti.

Přátelé, buďme před morem našeho století na pozoru. Snažme se vždy závčas diagnostikovat první příznaky choroby. Víme si, že část nemocných po společenských šocích a veletecích na politické hrazdě socialismu nabývá imunity vůči všem odrůdám socialismu, ale to nestačí. Vždyť všichni musíme nést různé následky chorobných stavů až do konce života.

Odošní jedinci, kteří jsou myšlenkově fundovaní, nechť pokračují v bádání o této chorobě století. Zájem by jistě vzbudily životní zkušenosti z průběhu a následcích onemocnění kmeny Typu A a C. Dosažené výsledky zkoumání o minulosti a přítomnosti nechť se snaží publikovat. Snažme se ovlivnit budoucnost rozšířením vědomostí o minulosti. Kdo nezná minulost, nechápe často přítomnost a jen ztěží vidí správnou perspektivu budoucnosti. Zanechme odkaz dorůstajícím generacím nashromážděním varovných faktů o zhoubné chorobě totalitního systému, který byl pojmenován SOCIALISMUS.

Ve Švýcarsku 20. června 1989

JÁRA MECO:

Píseň pražským soudruhům alibistům

Ó zasvit' nám ty slunko zlaté
a osvit' naše myšlení
co zdálo se nám včera svaté
se dneska mění v kamení.

Ó zasvit' nám ty slunko zlaté
na první zpátky k vlasti krok
my sloužili-no vždyť to znáte,
na dvoře Kremlu rok co rok.

Ó zasvit' nám ty slunko zlaté
my k českému lvu jdeme zpět
i s korunou od českých králů
co jsme mu vzali, jak ví svět.

Zasvit' nám slunko, odpust' Bože,
my zrazovali nevěda,
že paragrafem nelze změnit
ČESKÉHO LVA NA MEDVĚDA!

Smrt Komunistu?

Pokračování ze strany 1

obsahuje ale něco životně důležitého - výstrahu:

"Vážený,

je až neuvěřitelné, jak nestálá a povrchní je veřejnost, jak se nedokáže poučit z historie. Svědčí o tom až nápadný pokles příspěvků za poslední uplynulý měsíc. Gorbáčov je bezesporu nejnebezpečnější fuhrer, jakého kdy zplodila Matička Rus, od té doby, co v lednu 1924 zemřel Lenin. ... Kdyby se stalo a on byl zbaven "konservativními" v nomenklatuře trůnu, jistě by sklízel vavříny v "public relations" v Madison Avenue... Fred Schwarz,

Christian Anti-Communism Crusade.

Přeložil -rh-

SOCIALISTÉ, zastavte kolaboraci s komunisty! Zastavte dokud je čas. Socialistický blok a honba za vládní moci, jak tomu bylo za Druhé světové války v Anglii a kupování kolaborantských hlasů po válce, se nesmí opakovat. Vy všichni jste byli pro znárodnění a kam to dospělo. Proč padlo v boj proti komunismu tolik lidských životů? Proč se zaplnily kriminální a koncentráky? Byla to vaše vina! Proto nepřipustíme novou kolaboraci a budeme se bránit třeba i ŽELEZEM!

JOSEF HERMAN

ZA NÁRODNÍ KULTUROU

Jakub Křištof Rybnický

Pozoruhodný vzestup uvnitř řádu kladubských Benediktinů jakoby nás nepřímou uvědomoval o jeho osobních přednostech. To totiž nejméně, pravděpodobně přispělo i k jeho vynikajícímu hudebnímu nadání.

Literatura uvádí nejistý rok Rybnického narození 1600 nebo několik let dříve, ale už s jistotou uvádí den jeho vzestupu do řádu před dvacátým pátým rokem věku. A že za necelý rok poté byl vysvěcen, za další necelé čtyři roky povýšen na opata.

O schopnostech skladatelských se objevuje dobrozdání dr. Trolly, který objevil Rybnického rukopis skladby pro chrám, "Missa Concertanto Super Exaktabo Domine" - po hřichu jen cantus a generálbas. Na neúplné skladbě vyvozuje pronikání tohoto druhu skladby do našich kostelů již počátkem XVII. století.

Po téměř závratně stoupající křivce Jakuba Křištofa Rybnického se převratně v daném bodě dostavila také smrt, 2. 8. 1639, v Řezně, kde právě prodlíval na návštěvě.

Je jisté velmi pravděpodobné, že po delším životě bychom o skoro neznámém komponistovi věděli mnohem více. Za daných okolností však zbývá jen případná modlitba za spásu jeho duše.

Ad multos annos!

Současný katolický filosof, rektor římského Nepomucena, Mons. Dr. Karel Vrána se 24. srpna dožívá šedesátí pěti let.

Z dálky, která by nepřála čerstvé kytice, posíláme alespoň poděkování za letité vedení studijního domova příští české kněžské generace (Nepomucenum bylo založeno před 60 léty) a také za tolik potřebná povzbuzení, za slova víry, uklidnění a útěchy, v této rozeklané době zvláště nutná; za theologicko-filosofické studie a mnohé zasvěcené úvody ve svazcích, vydávaných Křesťanskou akademií, za výchovu nastupující kněžské generace - ne, nezdá se těch díky dost vzhledem k jubileantově rozsáhlé činnosti a výsledkům na cestě k jedinému cíli.

Opakujeme pokorně díky v denních čtvrt a půlhodinách. Doletí včas, rychlostí předstihnou všemožné dopravní prostředky, na jaké dnešní svět spoléhá v neoprávněné pýše, že na vše stačí sám.

Vzhůru tedy číše, zatřpyť se víno krví i světlem, věčnou radostí a zdravím již zde - na mnoho dalších let, milý pane rektore!

"Vodník" a "Figaro" ze Sevilly

Zůstat neobyčejně platným členem souboru Národního divadla téměř čtyři desetiletí - zda bychom mohli nechat klobouk na hlavě? Určitě ne, zvláště když se jedná o barytonistu Jana Konstantina.

V Národním stánku umění se výrazně uplatňoval "jen" třicet šest roků, ale i tak je tolik let rekordním výsledkem v historii naší první scény. Konstantin pod Hynaisovou oponou vytvořil řadu postav velice důležitých co do hudebního vývoje, tedy v novinkách (Zich, Karel, Foerster, Křížka, Krejčí, Martinů a j.) Vzpomíná se, že byl také na herecké výši, za vzor je kladen jeho hlas a technické zvládnutí a bezchybná výslovnost.

Konstantin byl (a je dosud) čítán mezi přední pěvce smetanovské, ačkoliv, podle skromného laického názoru jsou jeho nejvalitnější nahrávkou Dvořákovy "Biblické písně". Jan Konstantin vystupoval také koncertně, snad jen dvakrát nebo třikrát hostoval v cizině - doma je pořád vzpomínán jako vynikající pedagog. Jeho parádními rolemi prý byli Dvořákův Vodník a Rossiniho Figaro z Lazebníka.

Václav Muller

Znáte, prosím, nejhranějšího autora Singspielů z Vídně na přelomu osmnáctého a devatenáctého věku? - Nevíte? Dobrá. Také jsem o něm nevěděl.

Jak je však možné, že nevíme o rodáku z Trnávky na Moravě (nar. 26. IX. 1759), který zemřel v Badenu u Vídně (3. 8. 1835) po životě neobyčejně bohatém a plodném, hýčkan cizinou, kam odešel sít a sklízet svoji vlastní pšenici?

Kdysi muzicíroval, ještě mladíček, v Rajhradě, v Javorníku, potom v Brně, v Itálii a Německu. Těžiště činnosti však spadá do

odměny za vraždu ke které neskrutě nabádá. Jsou to skutky hluboce nečisté, ovládly současnou světovou politiku a staly se nevhodnějším řešením sporů. Není vidět, že by krev obětí nepravila po krvi odplaty, dosud vždy krev vyžadovala krev. Krev nových obětí, počínaje obětí Kříže, od kdy se terorizování jedince i celku stupňuje a roste čím dál hrůzněji až do obhlubné velikosti. Pokud současnost není vrcholem tak žalostné cesty, pak má k cíli jen krůček.

Dějiny všemožných národů jsou poznamenány krvavými skvrnami a divte se či ne, všemi jazyky jsou doby vzájemných i vnitřních válek označovány za vrchol hrdinství toho kterého národa.

Ani v dávném českém čase tomu nebylo jinak. Jak se srovnává tato skutečnost s holubičímí povahami, za něž se skrýváme? Vždyť jsme válčili, bili jsme se s úspěchem i marně, ale bili jsme se stejně jako Francouzi, Angličané, Španělé - se sousedy i mezi sebou. Jedna polovina potápěla druhou, likvidovala odpurnou stranu tak říkajíc na hrdle. Bylo to vybíjení jedné druhými a s odstupem času se ukázalo vždycky jako nesmyslné a lidské důstojnosti nevhodné, ať je pozdější staletí jakýmkoliv způsobem opěvovala a uctívala. Historie neklame, že pokaždé šlo o okamžitý prospěch rodiny, kmene, národa nebo vladaře, papeže, knížete - opakuji - jak víte ze školy, naše dějiny nejsou výjimkou, také na našich stránkách z minulosti se to jen hemží půtkami a boji. A není na tom nikomu dosti v celém světě. Způsobenými škodami se vítězové holedbají až k nepřítelům - nejsme výjimkou.

Bývaly doby, kdy antičtí vládci figurovali současně jako vojevůdci, takže celkem chápem stavění vítězných oblouků po návratu, lemování hlav vavřínem a okázalým darem palmy vítězství. Oslavovalo se s barbarskou pompou a nádherou potud, pokud vítěz nebyl proklán mečem bratra, stoupence, nebo

a města klonily se před ním, Krakov lehl popelem, a hojné Boleslavovy poklady padly mu v kořist. O bitvě, která se při tom byla strhla, není ani řeči; země nemající pána, domácími rozbroji zemdlená, nebyla schopna k řádnému odporu, aniž zdá se, žeby vpád nepřátelský byl sjednotil proti němu strany v ní se potýkající. Přece však potřeby bylo dvojí výpravy, aby zmocniti se mohl všech těch krajin daleko rozlehlých. Roku následujícího Břetislav, dobyv a popleniv ve Slezsku město Vratislav, přitáhl k ohrazenému lidnatému městečku Gedci, jehož starší a obyvatelé, vešedše jemu vstříc s prutem zlatým v rukou (na znamení, že se vzdávají), prosili jej, aby pokojně do Čech přestěhovali se mohli, což se pak i stalo. Potom obrátilo se vojsko ke hlavnímu někdy městu Hvězdnu, jenž ačkoli přírodou i uměním pevné bylo, však bez nesnáze dobyt. Bohatě ozdoby chrámů tamějších, zlato i drahé kamení, odněšeny jsou do Čech; avšak ještě bolestnější nesli Poláci ztrátu pokladu svého nejsvětějšího, kosti totiž sv. Vojtěcha. (Vidíme, že v tomto okamžiku ani Polákům nepřinesla obětí smrt prospěch a požehnání). Biskup pražský Šebíř uložil byl vojínům zdivočelým třídenní půst a pokání, dříve nežli tělo svaté zdvihnouti se smělo. Břetislav pak chopil se příležitosti té k ohlášení, dle rady biskupovy, některých nařízení a zákonů pro mravní polepšení lidu českého a vykořenění obvyklých někdy od Vojtěcha zvláště káraných; kterážto nařízení přijata a i přísahou všech přítomných utvrzena jsou."

Co nás na této výpravě nejvíce zaujímá, je právě den návratu, datum staré 950 roků, totiž 24. srpna 1939. Dění se sběhlo následovně:

"S velkou nádherou a oslavou, i s poklady hojnými vrátivši se výprava do vlasti rozbila stany své dne 24. srpna u potůčku Rokytnice mezi Libní, Vysočany a Hloubětínem, aby nazejtří slavným průvodem do hlavního

Vídně, města svébytně radostného, až bezstarostného, v městě, jež dokázalo učinit některé z jeho popěvků majetkem lidovým. Poslední z r. 1834.

Jako dvanáctiletý napsal svoji první mši, ale k chrámové hudbě se vrátil až na sklonku života. V mezidobí složil skoro dvě stě třicet jevištních děl (na arii "Já jsem krejčí Kakadu" vznikla Beethovenova známá variace), komponoval ve dvou aktech Shakespearovu "Bouři" a několik velmi populárních parodií a pantomin. Vídeň se rozplývala nadšením a dočasně zasáhla i Brno.

Kupte, nebo ne

Ale pravdou zůstává, že nejstarší stránky lidských dějin pokrývají zprávy o válkách, spiknutích, útociích na pohlaví a jejich vraždění - dnešek se před podobnými událostmi pramálo vzrušuje, nezachvěje jím hrůza a děs. Spíše bychom řekli, že si v teroristických počinech libuje a "bahni" už tím, že teror povyšuje až na stupeň národní ideje, že terorismus oslavuje vypisováním

dýkou služebníkovou, otráven jedem domácí provenience. Události i tohoto druhu jsou přijímány po tisíciletích jako úplně samozřejmé, nikdo nepovažuje za nutné se z nich poučit. Nevystoupí mentor aby se nad záporným obsahem děje pohoršil, aby proti němu kázal a varoval.

Vezměme případ Břetislavův z roku 1039 tolikrát oslavovaný. Nepřihlíží se k hrůzám ozbrojeného tažení do Polska, v popředí stojí jen triumfální návrat s ostatky sv. Vojtěcha a jeho druhů a nespočetné poklady, po kterých je dávno veta: zůstaly jen poklady církevní jakoby na znamení, že smrt i ve jménu Boha přináší jen odsouzení. Takový je závěr hrdinného návratu z cesty poznamenané "ohněm a mečem".

Jak a co se během válečné výpravy sběhlo? Již roku 1038 Břetislav byl všem Čechům i Moravanům kázal vstáti k vojně, pohroziv každému, kdoby se liknovati chtěl. Když se vojsko sešlo, táhl s ním nejprve přes Krakov, hlavní někdy Boleslava Chrabrého sídlo; přikvačil, prý, co bouře neodolatelná na ty krajiny, vše okolo sebe potíraje; pevné hrady

města se brala. Ihned za jitra potom vyrojilo se takové množství lidu z Prahy průvodu tomu vstříc, že dlouhým jeho řadám široké pole sotva prý stačilo. Kníže a biskup nesli sami kosti sv. mučedníka; za nimi šli opatové s ostatky sv. pěti bratří, arcipřísti s tělem někdy arcibiskupa Radima, jiní pak kněží s velikým Krucifixem z ryzího zlata, jímž někdy Boleslav Chrabrý třikrát se sám byl zvězil, jiní zase s třemi obrazy zlatem, perlami a drahým kamením obloženými; potom vezeno na více než sto vozích zvony a jiné kořisti z Polska, a konečně následoval zástup vzácných vězňů polských, vše se spoutanými rukama - tehdy ovšem skutečný triumfální průvod, ačkoli, pro stud, bez vozu triumfálního."

Takřka symbolicky začíná Palacký zápis o následujícím roce 1040 slovy:

"Sláva však i radost ta již napřed zkaleny byly," skoro jako s tímž pocitem, který zmáhá i nás: oč triumfálnější mohl být návrat ostatků sv. Vojtěcha, kdyby mu nepředcházelo kruté, válečné poplenní sousední země!

Poslední cesta Marie Antoinetty

(K 200. výročí Velké francouzské revoluce)
1789-1989

RICHARD HANZLÍK

"Říkalo se o mně, že jsem se narodila s vidinou trůnu a francouzského káta nad svou kolébku, lož to bylo mnohem později, a je zvykem zabývat se prorockými znamením a symboly až teprve tehdy, až čas odhalí běh událostí."

Těmito slovy začala Maria ANTONIA, rakouská arcivévodkyně a nejmladší z patnácti dětí rakouské císařovny Marie Terezie, později královna Francie Marie Antoinetta, svou zpověď, a stejně tak i svou knihu "The Queen's Confession" (Královna zpověď), bohatě historicky podloženou, známá anglická novelistka Victoria Holt (1).

Životní příběh této ženy, již se v historii rozmařilosti a marnotratnosti na jedné straně a tragikou na druhé snad žádná jiná nevyrovnala, je všeobecně znám: ta žena vytančila cestu k revoluci a zhoubě, a to nejen své vlastní, ale mnoha jiných. Méně známým je fakt, že v době, kdy stíny hrůz se začaly snášet nad Versailles, napadlo nešťastnou, že by měla sesbírat své dopisy a písemnosti k posouzení těmi, jimž se dostaly do rukou, a do rukou těm, kdož ji mohli soudit.

Kniha Victorie Holt (ové) je fiktivní autobiografií této nejvíce fascinující ze všech francouzských královen.

* * *

Není tomu dávno, co jsem byl v Paříži a navštívil všechna místa, o která jsem se zajímal - Versailles, Place de la Bastille, ulici Saint Honoré, náměstí Svornosti, předtím Revoluce, a ještě dříve náměstí Ludvíka XV., kde stávala jeho socha, než ji zbořili a na tom místě postavili gilotinu. Conciergerie...

Vězení, v němž prožila poslední chvíle svého života, bylo to nejkrutější ze všech v tehdejší Francii. Budova do dnes stojí - pro ty, kdož by ji chtěli shlédnout - tam, kde tehdy stála - na břehu Sciny, na Ile de la Cité (Měst-

ském ostrově), nedaleko chrámu Matky Boží, tam "Notre Dame".

Než ji odtud odvezli - z předpokojů smrti oblékli ji do černých šatů, do vlasů zapletli dvě černé stuhy a na ruce navlékli černé hedbavné rukavice, a za sebou na stolku, zanechala dopis tohoto znění:

"Jste to vy, sestro (2), komu píši naposledy. Právě jsem byla odsouzena, nikoli k potupné smrti, neboť ta je potupná jen pro

zločince, ale jen proto, abych se spojila s Vaším bratrem. Stejně jako on, nevinný, doufám, že se ukáží být stejně tak silnou jako on v jeho posledních okamžicích (3). Jsem klidná, jako každý, jehož svědomí je čisté. Jen toho lituji, že musím opustit své ubohé děti. Vy dobře víte, že jsem žila jenom

pro ně a pro Vás, má dobrá sestro. V jaké situaci Vás ponechávám, Vás, jež jste pro svou lásku obětovala všechno, jen abyste byla s námi."

A další slova její zpovědi, jak jsou uvedena v knize Viktorie Holt (ové):

... A psala jsem dál, o své dcerušce, která, jak jsem se dozvěděla, byla od ní násilně odtržena. Přála jsem si, aby pomohla malému bratříčkovi, kdyby to bylo možné ... A musím jí o něm připsat několik slov navíc, aby mi rozuměla.

"Musím se svěřit s něčím, drahá sestro, co mi působí bolest. Víím, kolik nesnázi Vám to dítě způsobilo. Odpuště mu, drahá sestro, je pouhé dítě, a jak jednoduché je přimět dítě, aby řeklo, co se mu nařídí, i to, čemu nadobro nerozumí. Přijde den, doufám, kdy si bude více vědom Vaší dobroty a šlechetnosti ..."

"Slzy mi tekou po tváři a oslepují mne, a nejsem schopna pokračovat leč později se choním pera a psaní dokončím."

* * *

Času moc neschází.

Kára pro mne přijede. Ostříhají mi vlasy, sváží ruce za zády a povevou ulicemi po známé cestě, po které už tolik mých přátel putovalo ... tak, jako Ludvík přede mnou, ulicemi, jimiž jsem kdysi projížděla kočárem taženým bílými koňmi, v němž mi Monsieur de Brissac řekl, že dvě stě tisíc Francouzů se do mne zamilovalo ... ulicí Saint Honoré, kde Madame Bertin (4) by mohla přihlížet, na náměstí - dnes Revoluce a příšerné gilotině.

Budou na mne křičet, jako už kolikrát předtím (5), a cestou budu přemýšlet o svém životě. Ulice, s davy po obou stranách, volající po mém konci, nespátím. Budu myslet na Ludvíka, který odešel přede mnou, a Axela (6) sužujícího se žalem tam někde v neznámém mu ... Oeh, nermuť se příliš hluboce, má

lásko, neboť už velmi brzy budu prosta všech bolestí. Budu myslet na svého chlapce a modlit se, aby netrpěl příliš ve své samotě, sám se svými výčitkami svědomí. Můj milý, nermuť se tím, odpouštím ti. Nevěděl jsi, co jsi řekl (7).

A tak nyní čekám a modlím se, abych se za této cesty ukázala být tou pravou dcerou své matky. Smrti budu čelit s odvahou, jakou by ona uvítala.

K dalšímu psaní mi času nezbývá. Přicházejí.

Přepadlo mne veliké uklidnění. Jedním jsem si jista - to nejhorší mám už za sebou, největší bolest minula. Co zbývá, je poslední silný náraz, jenž přinese úlevu.

Jsem připravena. A nebojím se. Je to život, co žádá odvalu - nikoli smrt.

* * *

Dvě hodiny po tom, co jsem do budovy vešel, vypořádal jsem se z tohoto místa hrůz a venku, jako bych vešel do zcela jiného světa. U chrámu Notre Dame jsem nasedl do taxíku a dal se dovést do svého hotelu.

* * *

1) Kniha vyšla v roce 1968, a to současně v Londýně a Glasgowě.

Psaní adresováno Alžbětě, švagrově, sestře krále Ludvíka XVI, její nejvěrnější přítelkyni.

3) "Francouzi, umírám nevinně ze zločinů, z nichž mne obviňujete. Odpouštím autorům mé smrti a modlím se, aby má krev nepadla na Francii."

Král Ludvík XVI. na popravišti,
26. února 1793

4) Rose Bertin, královna švadlena a důvěrnice, bytem v rue Saint Ja laterneli."

6 Hrabě Axel de Fersen, "Krásný Švéd", bratranec švédského krále Gustava, královnin mileneček. "... Dal bych život za to, abych ji zachránil a nemohu," napsal své sestře Žofii, a když byla královna ořezána do Conciergerie a odsouzena k smrti revolučním tribunálem: "...A mým největším štěstím by bylo zemřít za ni, kdybych ji tím zachránil ..."

"Moje matka je běhna," dali chlapci opakovat, když byl uvězněn v Templu.

■ ■ ■

"Mistr Třeboňský"

F. X. HESÍK

Z kapitoly X. českého rukopisu.

"Doufám, že nás Cola di Rienzo pozve na překypující hostinu k pečeněmi prohnutým stolům! Přijďme jako poslové krále Karla IV. Nemůže mu být nikdy dost vděčný. Že ještě dýchá, zato by měl Karlovi třikrát denně ruce políbit!" Michael vzhledl távavě k Ann, ale viděl v ní jen pozornou posluchačku.

"Ano," dotvrdil Michael a pokračoval: "Není pochyb, že kdyby tehdy Colu nebylo chránilo Karlovo přání, byl by s ním Kliment VI. nastrojil krátký proces. Už tehdy měl namále, když se jako tribun vzepřel příkazům papežského legáta. Zachránil ho tehdy jen útek do Abruzz k mnichům, kajcínům a psancům."

Ann se pak přece přihlásila ke slovu: "Měl by nás vlastně uvítat jako Karla samého. Mně dát obsluhovat hbitou komornou a tebe pokorným sluhou."

Ted' ale důkladně přeháníš!"

"Máš pravdu," poddávala se nerada Ann, "Hrozny pro nás zde visí příliš vysoko!" Usmála se na Michaela. "Raději zůstaneme na skromně vyšlapaných cestách." A znovu se významně zasmála a šlehla několikrát očima po Michaelovi.

"Nenasytíš!" Michael hned škádlivě prokouknul, kam Ann míří.

Značilo to, že je velmi dobře naladěný.

"Nenapravitelný jsi, Michael!" snažila se zkrášlit jeho košilatý výklad. "Nemůžeš myslet na nic jiného?"

"Sama jsi tím zavoněla. Není to nejošklivější! Nebo ano?"

Ann se však nedala a vábila svou docela jinak: "Mám jiného brouka v makovici. Nejraději bych se ted' svezla do horké koupele. Řádně se vydrhla a navoněla drahou ambrou a mastmi, kterých jsem měla na

Mořině nekonečnou řadu. Nejraději bych si dala pošimrat nos vůní konvalinek!"

"Ach, konvalinek. O těch si můžeš o nocích nechat jenom zdát! Jinou neodolatelnou vůni mně vížeš do měkkého objetí. Mám tě ve věčných vzpomínkách s pachem potu a deště. Tak jsme se před prvním objetím poznali, a oba promáčení až na teplou kůži hebkých prsů. Voněla jsi svěže vůní leknínů, jakobys právě vystoupila z mlžin nad řekou." Ann se však nechtěla spolu dýchat: "Dávno! Tak dávno tomu už je, že si sotva vzpomínám. Válivé mlhy nás dělí od slastných dob. Dopředu napnout síly! To je příkaz dneška. Odpovědný úkol máš před sebou. Pro něj jsme překonali stráž, slezli strže a překlopýtali hory!"

"Holou pravdu připomínáš. Je třeba kecnout poslední tečku, když jsem po únavných útrapách dospěl až do blízkosti Věčného města. Nedat se rozptýlit. K jáso tu není vhodná chvíle, Ann. Ještě není všem úkladům konec. Možná ... Možná, že se o nás doslechli. Snad královi odpůrci nebo římská šlechta. Žádný z nich Colovi nepřeje. Možná, že o nás jsou zpraveni. Někde v zároží na nás možná číhají." Odmlčel se. Přemítal, přemýšlel: "Ano. Prosvitlo mi ted'. Musíme celé město objet a vstoupit do jeho bran z jihu. Ne ze severu, jak by nepřítel mohl předpokládat pro své úklady!" Unavená dvojice, kymácní svislými rameny a skleslými hlavami se zvolna a rozvážně doklápěla k jižní městské bráně. Lhostejně a nenápadně jako obyčejní, bezstarostní jezdci. Michael vpředu, Ann v těsném sledu. Unavená zvadlost zakrývala vnitřní napětí. Srdce bila na poplach napětím, až ve spáncích zachvělo.

Ze strážní budky se vynořil strážný. Zapnul

poslední knoflík a kulatý vousáč zpřisněl: "Stůj!"

Michael zatáhl poslušně uzdu. Ann odvázně dojela. Stanula po jeho boku, aby nebylo pochyb, že patří k sobě.

"Kdo jsi?"

"Mistr cechu svatého Lukáše. Michael z Neapole se snoubenkou."

Michaelova zpěvná neapolština zapůsobila důvěryhodně a přesvědčivě.

"Co hledáte v Římě?"

"Své snoubence chci ukázat jedno z nejkrásnějších měst na světě, než ji odvezu do Prahy, kde nás navěky farářova štolá spojí." Strážný vyslechl, ale mávnul nedbale pravicí: "Nejkrásnější? Ani krásné ted' není. Ve dne jsou ulice poloprázdné a noce kvasí neklidem. Tep města jakoby vzhůru nohama se šoural. Dnešní Řím se tvé nevěstě sotva zalíbí!"

"Kvas neklidu?" Michael nemohl utajit překvapení. Vzhledl k Ann, jakoby sdělení strážného mělo mít větší význam pro tu s ustrašeným pohledem.

"Ano, neklid. Zdá se sice, že už je po bouři, ale ještě ani zdaleka v ulicích noc nespí. Nerad bych tvé cíle křížil, ale není radno v tuto pozdní dobu vstupovat do Věčného města."

"Co se děje?" Vyzvídal Michael a naladil se méně opatrně a spíše ledabyle jak jen možno. Tak, aby nebylo znát, že se ho líčení neklidu hlouběji dotýká.

"Páchne cosi kolem Coly di Rienzo ... Kdopak se v tom vyzná!" Strážný mávnul opět před nosení a chtěl tím patrně rozhovor skončit.

Michael nemusel si dlouho namlouvat nebo rozmyšlet, aby si uvědomil vážnost poměrů v Římě. Strážného poznámky důkladně potrkly Michaela. Jeho náznaky měly jistě hlubší kořeny. Strážný patří jistě k opatrným, kteří se nikdy neblýsknou na plnou hubu. Lišák je. Nakonec se přiklonil ke straně, která to vyhrává. Dlouho se do ničeho neplete a v rozhodném okamžiku zvedne svou odpověď touto pěstí. Proč taky. Jen tak málo promluvit

jak jen možno. Důlek strážného už jen na kapesném tučně vynášá a při tom se nepředře. Chystal se zmizet v budouce, ale znovu se obrátil k zamklé dvojici. Ann se zasnázila prázdno oživit:

"Raději se vrátíme. Michael, pojď!" Ten se však neprobíral ze strnulosti.

"To bych vám taky doporučoval. Snadno přijdeš dnes k úhoně, aniž se nadáš. Nenadále jsi bradou vzhůru a ani o tom nevíš!" Pokusil se strážný o ošemetný žert. Michail se už raději nepídil po podrobnostech, ačkoliv by byl nedočkavě rád zvěděl, co zde v ulicích města páchne. Přílišnou zvědavostí by jen vzbudil nevíтанou pozornost. Potlačoval vzrušení v hrudi a pocítil na prsou králův list. Na něm psané neskonale důležité řádky musí doručit stůj co stůj. Musí se prodrat nočním městem, i kdyby za každým nárožím se blýskla ohrožující ocel. Vzhledl starostlivě k Ann. Nesmí ji strhnout v hroziící nebezpečí. Nejen za králův list, i za její bezpečnost nese odpovědnost.

"Ann, nezbývá nic jiného!" Přiklonil se k Ann, když strážný se vzdálil. "Sám musím Colovi odevzdat králův list, děj se co děj. Ty zůstaneš zde. U strážného. Zdá se mi spolehlivý, i když je zchytrale opatrný."

"Ne, ne..." Odpírala. Ale marně, nedala se odradit se svým plánem.

"Vrátím se tak rychle, jak možno. Znáám Řím jako své boty. Zamířím rovnou do budovy senátu. Tribuna jistě zastihnu. Počkáš zde? Tady jsi v bezpečí! Ano ... ?" Nabídka, zdálo se, nepřijemně ba pohnutě překvapila. Anniny oči žhnuly strachem. Obavy zachvěly jejími rty. Slzy se svezly po pobledlých lících a rozplácly se na kazejce.

"Michael, ne! Prosím, ne! Vezmi mne s sebou. Uměla bych úzkostí o tebe. Kdybys nečekaně uvíznul, co bych si počala?" Zazdalo se, že zamířila do černého.

"Nemožné? Kdybys uvíznul ..." Opakoval si, pohroužen v nejčernější představě.

Pokračování na straně 7

Soud odsouzených

JOSEF KOUDELKA

Předmluva

Jen samotný Bůh je mi svědkem, že nikdy nepoužil jsem v mládí být spisovatelem, či zabývat se písemnictvím. I když mé znalosti a sečtělост bývaly bez nadsázky hodnotnější než některých mých vrstevníků, tuto myšlenku jsem zavrhnul. Jenže stopy mých již mladistvých šlepějí nikdy nevedly jistotou cest, vystlaných lesním mechem. A později, v údobí dospělosti, zjevila se cesta jen jediná: Cesta poseta ostrými, do hloubi masa dráždícího se ostrého kamení. Co krok, to jízva, co krok, to bolest s úlekem, co dál. A tak nezbyvalo mi, než přijmout zcela obnaženou existenci skutečnosti: Za trmácivého pochodu po kamenité cestě přikročit a nahlédnout do studnice nehlubší. Do studnice nehlubší hlubiny lidského tráznění, ponižení, pokoření, bídy, ustavičného strádání. Snad se za všechna ta dlouhá, nekonečně se vlečoucí léta stala doménou k zisku dostatečných metafyzických hodnot.

Touto novelou, kterou jsem nazval "Soud odsouzených", popisují jen zčásti údobí, které mi po dvouletém pobytu v táboře nucených prací a později u pomocného technického praporu odňalo dalších patnáct let života v komunistických věznicích a táborech.

Podvrženými důkazy viny mi stanovili pobyt v délce dvaceti let. A to vyšším vojenským soudem v Trenčíně v roce 1954 a okresním soudem v Jičíně zasedajícím ve Valdicích v roce 1959.

Postavy, které v novele uvádím, jsou autentické, jen dialogy jsou z nutnosti částečně zkrácené. Obsahovitou částí nemám také v úmyslu žalovat, ale varovat. Varovat všechny, kterým jsou a budou vždy lidské hodnoty nejvzácnějším darem. Vždyť obžalovaný byl vždy vinen, jelikož mu nebylo umožněno prokázat vlastní nevinu...

o o o

Výslech

"Zavažte si oči!" Právce, náležící uniformovanému muži, podávala mi připravený utěrák. S výrazem naprosté lhostejnosti jsem jej uchopil. Nacvičeným pohybem přeložil jsem jej po délce trojnásobně. Pak jsem utěrák pozvedl do výše hlavy a přiložil k očím. Krátké utáhnutí na temeni vydalo mému strážci svědectví o vyplnění uloženého rozkazu.

"Kupředu!"

Právce v uniformě uchopila chatrnou látku mého vězeňského oděvu z pytloviny. Nejprve mírně, poté s bravurní jistotou krotitele divokých šelem smýkla se mnou přes práh vězeňské cely.

"Vlevo!"

Asi po desíti krocích následovalo upozornění:

"Schody nahoru!"

Mělo vůbec smyslu zabývat se počítáním schodů? Ne! Zcela jistě nemělo! Cítil jsem, že se pokouším o jakýsi úsměv. A na další povel "stát!" pokývnul jsem souhlasně hlavou. Přirozeně. Ale k čemu věčně ta jednotvárná, otupující komedie? Vždyť tuto trasu s tímto "dobrosrdečným" průvodcem jsem nekonal poprvé. Ovšem. Následuje cesta výtahem, cesta další chodbou a opět - ano, jako vždy - průvodce, vzor "socialistické dobrosrdečnosti", rozevřel přede mnou nějaké dveře a vtahuje mne do místnosti.ě

"Odvažte si oči!"

Ano, jistě, ale tento hlas? Slyšel jsem jej již někdy? Poněkud rychleji, v touze po spatření majitele zvuku, odstranil jsem překážku.

"Tak co, jak se vám daří, pane diverzante?" Hlas, s neskrytým nádechem sadistického přízvuku, náležící muži ve vojenském stejnokroji v hodnosti kapitána, nebyl nyní pro mne neznámým.

"Sedněte si" a vskutku blahosklonně, s triumfálním gestem absolutního vítěze nad vesmírnou nekonečností, pokynul mi k židli v koutě místnosti.

"Pane diverzante, je mi velice líto," zahájil, když jsem usednul, "ale jsem nucen v tento nádherný večer vás zarmoutit. Budeme se totiž loučit." Potměšile, ironicky vrhnul krátký pohled do kouta.

"Nic nefikáte? Jste obdivuhodná nemluva, věřte tomu. Ale ničeho už tady od vás nechceme. Jen jednu ličkovost. A v té nám snad konečně vyhovíte. Podívejte se." Muž uchopil několik archů kancelářského papíru. "Vidíte to? Nemusím vás snad upozorňovat. Není toho mnoho. Stačí, když nám to podepíšete a máte provázek od nás klid. Jsem konečně jist, že mému dnešnímu přání neodoláte." Zkoumavě, dlouze se zadíval do kouta, kde jsem seděl jako mlčící sfinga. "Přirozeně, nikdo vás nenutí. Záleží jen na vás, pane diverzante. Jak vy, tak my." Na chvíli se odmlčel.

"Tak co, rozumějí jste?"

"Já vám rozumím. Moc dobře vám rozumím", ozval se mu rezignující hlas. "Opravdu je úplně zbytečné, abychom se vzájemně zdržovali." Po krátkém zaváhání doložil jsem jasněji. "Dejte to sem."

"Já věděl od počátku, že se umoudříte," pousmál se spokojeně kapitán. "Jste poměrně mlád a byla by vás škoda."

Jaká velkodušnost! V duchu jsem se ušklíbnul. Připadalo mi, jakoby zdvořile formulovanou pobídkou mi zdarma přidělil vstupenku na šibenici. Přesto jsem však usednul ke stolu a zmocnil se nabídnutých papírů. Asi čtyři, pět nebo šest listů. Zcela ledabyle uchopil jsem pero, ležící v mé blízkosti a s naprostou nevíšavostí k obsahu zahájil jsem podpisovou akci. Na kapitánovi, pozorujícího mé počínání, bylo vidět, jak se potutelně usmívá. Vida, opět jedna dokončená bitva. Nebyla snadno vybojována, rozhodně ne, ale rozhodující je vždy výsledek.

"Tak co, hotovo?", otázal se, když jsem odkládal pero. "Jak vidím, nezajímá jste se vůbec, co podpisujete. Je vám to jedno?"

Bylo mi, jakoby mi dřevěnou palicí uhodil do hlavy. Rozhodnul jsem se k protiofenzivě.

"Většina těch, která by se nacházela v mém postavení, jednala by tak stejně. A vy to víte. Zato silně pochybuji, že by většina jistě kteří by byli na vašem místě, jednali tak, jako vy. A to víte jistě také, pane kapitáne." Na potvrzení svých slov jsem se dlouze a tvrdě zadíval do očí svého vězňatele. Na toho, který v současné situaci vlastním neomezenou moc v rozhodování o mém bytí či nebytí. Současně jsem si však uvědomoval, jako konečně již ne jednou v minulosti, že obět, měla-li být zákonitá zvůle policejní tyranie ukojena, musela být obětována revolučnímu elánu stejně, jako nesčíslné množství obětí předcházejících. Proto je lhostejno zda protokol podepíši a nebo ne. Všechno je jen divadlo. Jsem třídni nepřítel. Hm... jakýpak třídni nepřítel bez věznic, bez popravišť! Avšak vězňatel, jakoby si byl pojednou vědom nějaké nesrovnalosti, zakolísal. Nevydržel. Pohled se kterým se střetnul, jej poněkud podráždil. Co si v něm zlomilo. Uskočil. Strhnul zrak, aby odstranil napětí, které jej nepochybně dusilo. Vůle vězněného zvířetila, aby zvůle vězňatele nedočkával, v touze po smetení toho, co zde dosud bylo, vybuchla jako sopka:

"Nežvaňte nesmysly, nikdo tu na ně není zvědav! A hlaste odchod!"

Povstal isem. Zvolna, s kamennou tváří, uchopil jsem židli. Odnal jsem ji zpět, do kouta. Pak aniž bych pohlédl na svého průvodce, který mezitím vstoupil dovnitř, vykročil jsem ke dveřím.

"Počkejte, kam jdete?" Prolomil bariéru mlčení.

Natáhnul jsem pravici, abych přijal utěrák. Opětné utáhnutí na temeni, kontrola doprovázejícího a odchod. Poslední, oddechnul jsem si, zatímco s poslušností robota vykonával jsem veškeré úkony.

"Stát!"

Kratičké cvaknutí navrátilo mě do přítomnosti. Vstoupil jsem do přidělené mi cely. Na výzvu sundal jsem utěrák. Dozorci mi jej odebral. Bouchnutí dveří - a byl jsem opět sám. Sám, jako již řadu měsíců předtím, jen se svými myšlenkami, se svými záhadně vyslovenými slovy, kterým jsem mohl rozumět jen já sám. Sám se svými sny, prožitými na slavníku, který na dané znamení připravil jsem vždy ve večerních hodinách k ulehnutí na podlaže. Sám se svým rozjímáním o vlastnostech těch, kteří nesnášeli, abych téměř jedinou noc prožil lidsky klidným, nerušeným spánkem. O vlastnostech těch, kteří se sadistickou rozkoší využívali nočních hodin k tomu, aby pod záminkou nedodržení předpisů při spánku vybíjeli své nízké pudy a choutky. A pak s rozšklebenými tvářemi, svědčící o jejich cynismu, přilhlí, jak bezmocná jejich obět místo spánku koná dřevy. - Padesát, šedesát, sto. Anebo si vymyslí noční pochody, které zpřijemňují postupným odebíráním jednotlivých částí vězeňského oděvu tak dlouho, až vězeň v nevyhřáté místnosti pobíhá zcela nahý. Do úplného vyčerpání. Noc co noc. Týdny, měsíce a nejednou i roky.

Nastalo snad již konečné vysvobození? Vysvobození? Od čeho? Rozhlédl jsem se po cele. Slavník, postavený u zdi, nízký dřevěný stůl a stolička. Otočil jsem vodovodním kohoutkem, který se splachovacím klozetem doplňoval zařízení cely. Voda vyšplhla a dopadala do mísy klozetu. Vyhrnul jsem si rukávy blůzy. Labužnický, téměř obřadně ponechával jsem proud možnost dopadu na mé vychrlé paže. Poté jsem provedl hluboký úklon. Pramen vody dopadal na můj dlouhý, hubený krk a za pomoci mých prstů dovolil jsem si porušit domácí řád a namočit nejbližší okolí prkenné podlahy. Konečně jsem se vzpřimil a zastavil přívod vody. Zcela neosoušen vykročil jsem po cele. Ode dveří pět kroků k oknu, kde výhledu zabíralo vsazené matné sklo. Chodím tam a zpět. Hodinu, dvě, tři. Ztratil jsem pojem času. U dveří ozvalo se zarachocení.

"Večeře!", štknul hlas dozorce a vzniklou mezerou u prahu dveří bota samozvance přisunula šálek s jídlem. Přistoupil jsem blíž. Navyklým pohybem jsem předpažil. Stočil ruce dlaněmi nahoru a zpět. Pak mi bylo umožněno shýbnout se a uchopit šálek. Dozorci vzápětí pečlivě uzamknul dveře. Přistoupil jsem ke stolků a postavil na něj šálek, zpoloviny naplněný jakousi tekutinou. Polévka. Usednul jsem, vzal lžici a pustil jsem se do jídla.

Uplýnulo několik týdnů. Do cely číslo 325 s výjimkou nosičů tzv. jídla nikdo nevkroutil. Až v dopoledních hodinách 5. února 1954. Dveře se otevřely a zcela mimofádně dokořán. Za nimi bylo možno spatřit službu konajícího dozorce s dalším členem unifromované složky Státní bezpečnosti (StB).

"Vaše číslo", prohodil odměřeně a když mu byla dána odpověď z mé strany, následoval totaz.

"Jméno?"

"Koudełka Josef", pronesl jsem chladně a vyčkával.

"Vezměte si všechny vaše věci a zavažte si oči!"

"Věci?" Pobaveně jsem se usmál. "Jaké věci?"

Službu konající dozorce nemeškal. Odněkud z chodby vylovil kelímek z umělé hmoty a v něm zubní pastu s kartáčkem. Současně i utěrák.

"Dělejte, nemám čas."

Obvyklým způsobem zavažal jsem si oči. Dozorci mi vtisknul do ruky kelímek a pak jsem pocítil škubnutí za cíp rukávu.

"Jdem!"

Vykročil jsem. Tentokrát vedla cesta ji-

ným směrem. Byla rovněž delší nežli kdykoliv jindy.

"Stát!", zavelel průvodce: "Odvažte si oči!" Vzápětí dodal: "Všechno co máte na sobě, dolů a vykoupat!"

Pohotově jsem se rozhlédl. Byl jsem v místnosti, kde při vstupu byla dlouhá, úzká chodba. Po levici i po pravici byla přehrazena přepážkou, dosahující téměř k oprýskanému stropu. Bylo vidět i několik dalších pootevřených dveří. A přímo proti mě byly rovněž rozevřené dveře. Za nimi komora asi dvakrát dva metry s betonovou podlahou a vprostřed, kolmo dolů směřovala sprcha. Několika tahy strhnul jsem se sebe těch několik částí vězeňského úboru. Zcela ledabyle odložil jsem je do blízkosti vlastních nohou. Vykročil jsem do komory, kde již mezitím proudila zcela příjemně upravená voda.

"Dělejte", ozval se neúnavný strážce záchona, který pozoroval každý můj pohyb. "Máte na to dvě minuty."

Vida, alespoň něco, pomyslel jsem si spokojeně. To je plných stovacet vteřin. Uplýnuly mnohem rychleji, než jsem se domníval. Když jsem na další pobídku vystoupil, můj stín již beze slova ukázal na připravenou hromádku oděvu. Ted' jsem zpozorněl. Ale? Co to má znamenat? Vždyť tento oděv mi byl odebrán při zatčení. Z vlastní zkušenosti jsem však věděl, že jakýkoliv dotaz v této věci je zcela bezpředmětný. Po dalším jsem již nepátral. Pečlivě jsem se osušil. Pak jsem bral jednotlivé části a započal s výstrojí. Ovšem. Mohl jsem si to myslet. Všechny části oděvu bez výjimky byly mi až nadměrně volné. A když jsem dokončil vojenskou vycházkovou blůzu, připadal jsem si spíše jako z nouze nastoupivší pomocný hasič, ne však bývalý voják základní vojenské služby u zvláštních jednotek pomocného praporu, kterému po dobu dvou let bylo vštěpováno, že jen s lopatou v ruce můžeme na šachtě se ctí sloužit pracujícímu lidu a přičinit se, aby američtí imperialisté nenapadli naši vlast za spolupomocí německých revanšistů.

"Hotovo?", ozval se lhostejně průvodce, jenž byl zcela jistě uvyklý různým maskarám. Když jsem mu přikývnul, dodal.

"Tak si to zase zavažte." Po uposlechnutí rozkazu následoval další:

"Předpažit! A ruce k sobě!"

Zaslechnul jsem zaharašení kovu a nyní mi byla nasazena pouta.

"Tak a jde se!" Strážce mě vlekl za rukáv jako slepého koně na porážku. Po několika krocích jsem byl upozorněn:

"Schody dolů!" Zárveň s výzvou ovanul mě svěží vzduch. Vězeňské nádvoří? Snad. Ještě asi dvacet kroků a stanul jsem. Průvodce uvolnil moji paži a nato zaslechnul jsem v blízkosti tlumený hovor dvou hlasů. Opět jsem byl uchopen za paži a hlas, nenáležící již mému průvodci, zavelel:

"Vpřed! Schody nahoru!"

Byly pouze dva. Zato však poměrně vyšší nežli ty, po kterých bylo mi souzeno kráčet řadu měsíců.

"Tak a ted' vlevo!" Strážce, kterému náležel hlas, strhnul mě v uvedený směr a vtisknul na jakousi sedačku.

"Upozorňuji vás," zahlaholil, "v případě, že byste cokoliv konal bez výzvy, bude proti vám použito zbraně bez výzvy." V blízkosti ozvalo se cvaknutí závěru samopalu a kroky strážce umlkly. Po několika minutách byl klid vystřídán spouštěním automobilového motoru. Byl jsem odvážen neznámo kam.

o o o

**Pokračování příště:
U vojenského prokurátora v únoru 1954.**

50 let kanadského Zlína - Batawy - 1939-1989

Když jsme v srpnu roku 1939 přijeli do Kanady - nemysleli jsme, že zde budeme slavit 50 let našeho působení. Dostali jsme povolení protektorátních autorit jen na 3 roky. Měli jsme v plánu vrátit se po válce zpět do Zlína i s našim šéfem a předat vedení naší společnosti kanadským zaměstnancům. Ale vše dopadlo jinak a tak slavíme 50 let v této naší krásné zemi - v Kanadě.

Při plánování našich slavností jsme měli na mysli, že toto bude naše poslední příležitost se sejit s našimi pionýry a proto jsme pozvali všechny, kteří s námi v roce 1939 přijeli. Sešlo se nás i s rodinnými příslušníky asi 100. Pro zajímavost uvádím statistiku.

V prvních transportech nás přijelo do Kanady 156 i s rodinnými příslušníky, mužů zemřelo 46, žen 15, dětí s námi přijelo 26, zůstává nás 69, čili 44 procenta včetně těch co se vrátili po roku 1946 do staré vlasti.

Značný počet z našich průkopníků se nemohl dostavit pro nemoc. Postrádali jsme manžely Starkovy z Kitcheneru, br. Františka Hrachovce z Beleville, br. Teo Kraváčka z Trentonu, br. Brezika, br. E. Svačinu, který nemohl přijet pro náhlé onemocnění. Vzpomínali jsme také na naše dobré pionýry br. Dr. Karla Herze, Jaroslava Janečku, Jaroslava Nováka. Všichni byli velmi činní v našem krajském životě.

Při našich oslavách v sobotu 19. 8. a v neděli 20. 8. nám počasí přálo. V sobotu odpoledne při zahájení slavnosti se před továrnou sešel značný počet lidí. Ještě před zahájením účinkovala vojenská hudba z letiště Trenton. Vchod do Batawy byl ozdoben z hlavní silnice 50 kanadskými vlajkami. Taktéž na tovární budově vlála kanadská vlajka a 10 provinčních vlajek. Po zahájení ve 2 hodiny měl Tomáš J. Baťa uvítací projev. Hon. George Hees - náš dlouholetý MP - přednesl přání P.M. Hon. B. Mulroneyho, náš nynější M. P. za liberální stranu Lyle Vanciliff se nemohl dostavit, ale poslal své přání. Dále pozdravili přítomné Harry Dunford-Warden-Reeve Tom Nobles a Earle Hewison. Pozdravné dopisy došly od Hon. John Turnera, Hon. Michell Sharp - náš dobrý přítel a ministr of External Affairs v roce 1968. Pomohl dvanácti tisícům našich krajanů dostat se do Kanady. Tehdejší předseda Sdružení br. A. Daičar a sekretář Jiří Corn celou záležitost vyřizovali. Hymnou Ó, Canada, byla tato slavnost zahájena.

Ve 2:30 odpoledne byla prohlídka továrny, kde některé naše dílny byly v provozu. Ve stejnou dobu bylo otevřeno **Herritage Museum** - kde byly vystaveny historické doklady naší činnosti hlavně během války - výstava našich válečných výrobků, dále byla velmi pěkně připravena výstava krajské Batawy 1939-1989. Z Muzea paní S. Baťové v Toronto bylo možno shlédnout historickou obuv kmene "Iroquis", který je usazen v našem kraji. Naše malířka narozena v Batawě Pavla Mitášová-Zoubková měla na výstavě velmi pěkné obrazy ze života na Batawě. V krajské části byl také vystaven Sokolský prapor darovaný při zakládání Sokola 1940 firmou Baťa. Tato výstava bude otevřena po celé léto jak pro naše krajany, tak i pro značný počet těch, kteří jsou zde na návštěvě ze staré vlasti. Otevření slavnosti se zúčastnilo přes 1.500 přátel.

Večerní část programu byla věnována hlavně našim prvním pionýrům. Community Centre bylo zaplněno do posledního místa. Přes 300 lidí se zúčastnilo této slavnosti. Litujeme, že jsme nemohli umístit všechny ostatní krajany, protože nebylo více místa.

Od 6:30 do 7:30 byla recepce-coctail party. Po zahájení a zdravici královně a Kanadě (doprovázel osmičlenný orchestr), Otec Šach z Burlingtonu zahájil večeri modlitbou. Otec Šach po příchodu do Kanady pracoval u nás ve výrobě obuvi a pak v naší prodejně, než se rozhodl studovat na

kněze. Během večere účinkoval přítomný orchestr.

Po večeri Tomáš J. Baťa měl velmi pěkný projev o naší činnosti během 50 let. Po projevu bylo uvedeno do klubu 6 nových zaměstnanců (Bata 25years Club). Bývalý pionýr br. W. Sedlbauer z Hamiltonu pronášel toast naší firmě za to, že jemu a ostatním, kteří se později rozhodli pro jiné povolání - umožnila se dostat do Kanady a tak přispěla k jejich úspěšnému podnikání. Pak jsme zpívali společně oblíbenou píseň... It's a small world ... Jeden z nejstarších pionýrů bratr Ant. Daičar měl velmi pěkný projev ...Down Memory Lane ... kde připomenul naše zážitky posledních 50 let.

Nejstarší pionýr br. A. Cekota (měl v lednu 1989 90 let), zahájil svým projevem oslavy - 75 narozeniny - našeho zakladatele Tomáše J. Bati. Bratr A. Daičar pak předal velmi pěknou zdravici, kterou dostal od přátel Tomáše Bati z okolí Zlína, aby ji osobně předal našemu zakladateli. Tomáš

Tomáš Baťa a Antonín Daičar

Baťa byl velice potěšen tímto pozdravem ze staré vlasti. Bratr F. Rábel předal zdravici panu Baťovi věnovanou jeho pionýry a zaměstnanci firmy na Batawě.

Byl to velice přátelský a dojemný večer. Měli jsme mezi sebou naše přátele, předsedu Sdružení br. Ch. Dojálka, br. Z. Boháčka a z Ottawy br. M. Šuchmu.

Neděle 20. srpna patřila celá naší krajské sekci. Ráno v 9 hodin byla otevřena budova "Herritage Museum" pro ty, kteří přijeli až v neděli, taktéž prohlídka továrních dílen byla otevřena v neděli pro tento účel.

V 11 hodin dopoledne byla sloužena mše svatá v našem kostele ve Frankfordu (kde jsme začali chodit do kostela před 50 lety, než byla postavena Batawa). Kostel byl zaplněn do posledního místa. Mši svatou za zemřelé pionýry sloužili náš nynější kněz Rev. Father B. Price a otec Josef Šach z Burlingtonu. Mše svatě se zúčastnil náš zakladatel pan Tomáš J. Baťa, jeho paní Sonja a jejich provdaná dcera Rosemary s malou dceruškou. Na konci mše sv. jsme zpívali naši oblíbenou píseň "Bože cos ráčil". Po mši sv. jsme se shromáždili před velkým křížem u kostela, kde otec Šach měl pobožnost a modlitby za naše zemřelé pionýry a všechny ty, kteří odpočívají na tomto hřbitově. Pak jsme společně zakončili tuto dojemnou pobožnost naší hymnou "Kde domov můj a Nad Tatrou sa blýská".

Odpoledne bylo věnováno našemu krajskému obědu a programu. Sešlo se kolem 200 krajanů a pan Tomáš Baťa i se svou manželkou Sonjou a dcerou Rosemary byli zase s námi. Předseda bratr Kvarda přivítal přítomné, našeho zakladatele a zazpívali jsme mu "Happy Birthday" a předali dort, který připravila sestra M. Čočková. Během oběda hrál orchestr J. Musila. Po starém našem krajském způsobu udělali přítomní kolo a manželé Baťovi tančili na oslavu narozenin. Byli velmi dojatí naší upřímností. Paní Baťová pak odhalila zvětšený obraz celé batawské kolonie z roku 1946, který bude umístěn na památku v našem "Herritage Museum". Velice nás potěšila návštěva tak mnohých krajanů - bývalého předsedy ČS bratra Jiřího Corna, M. Šuchmy, br. Háška, manželů Hradeckých z Kitcheneru, br. Strážnického z Ottawy, manželů Kloudových

V první řadě uprostřed Tomáš Baťa, vlevo jeho manželka Soňa.

z Toronta a pak torontskou skupinu našich krajanů, vedenou br. J. Vránou. Velmi litujeme, že br. Antonín Slováček z USA, který plánoval přijet na oslavy, náhle zemřel. Vydavatel Amerických Lisů br. Frant. Švehla - také těsně před slavností náhle onemocněl a ovšem také br. E. Svačina.

Je samozřejmé, že jsme vzpomínali na všechny naše bratry a sestry, kteří odešli na věčnost. Čest jejich památce! Děkujeme vám všem, naši milí krajané, že jste přišli me-

zi nás. Bylo to pro nás velkým potěšením a posílením k další naší krajské práci. Myslím, že je to poprvé za 50 let co jsme měli velký počet naší mladé generace, která s námi přijela do Kanady před 50 lety. Jsou roztroušeni téměř po celé Kanadě.

Právě zde na Batawě jsme se rozhodli, že se sejdeme všichni v Kingstonu během příštího roku. Dr. A. Daičar z Kingstonu a Milan Kraváček z Perthu byli pověřeni organizací tohoto sjezdu.

Antonín Daičar
(Foto: Milo Komínek)

Lidská řeč

Jaké uvolnění, pohoda a potěšení - svěřit přáteli, čím je přeplněno naše nitro, podělit se o své zážitky, zkušenosti, pocity a myšlenky Darino neříká přísloví, že sdílená radost je dvojnásobná, sdílená bolest poloviční.

Je příjemné popovídat si třeba o filmu, který jsme viděli, o koncertě nebo divadelním představení, o knize, která se nám líbila. Osamělí starší lidé si někdy povídají i nahlas "pro sebe". Není v tom nic nepřírozeného, je to prostá lidská potřeba vydat a slyšet hlas, využít lidské řeči, osvěžit se jí. Lidé si pohovoří při nejrůznějších setkáních na ulici, v čekárnách u lékařů, na procházkách. Někdy stačí pozdravení, několik letmých vět - a v člověku se rozjasní. Do řeči se dají i neznámí lidé ve vlaku, v autobuse, v restauraci, na výletě a bůhví kde jinde. Ovšem nejpříjemnější a nejmilejší je popovídání s tím, s kým si rozumíme, odpovídáme si vzájemným pochopením, kde splývá slovo se slovem a myšlenka s myšlenkou, kde se řeč přelévá z nitra do nitra, kde cítíme odezvu na vlastní myšlenky a názory, kde se však vzájemně doplňuje a násobí, spojuje - jako v hudbě tóny v čisté akordy Tehdy je řeč vzácným a vítaným darem, který si předáváme a kterým se navzájem obdarováváme. Pravda, i v přátelských dopisech si může člověk ulehčit, svěřit se alespoň písemně, vyměnit si navzájem řádky slov a myšlenek. Ale nic nepředčí kouzlo řeči, přímého styku tváří v tvář, kdy vnímáme hudbu hlasu, doplněnou výrazem tváře a hrou očí, kdy fluidum přítomnosti a skutečnosti rozehrává nejvzácnější a nejkrásnější nástroj, jaký byl člověku dán.

Nitra Travel Inc.

Záruka spol'ahlivosti
360-3800

**Všetky služby pod jednou strechou!
Cestovanie do celého sveta!**

Pre rozšírenie našich služieb sme uzavreli dohodu so západonemeckou firmou, aby sme uspokojili požiadavky Vašich príbuzných. Zasielanie balíčkov a peňažných poukážok Vaším príbuzným.

**AMERICAN EXPRESS TRAVEL CHEQUES
AMERICAN EXPRESS INTERNATIONAL
MONEY ORDERS**

1. Nákup tovaru v Tuzexe
2. Založenie devízového konta

American Express Money Gram

1. Zasielanie peňažných zásielok do celého sveta v priebehu 24 hodín.

Naše služby:

- * Dovoľenky a služobné cesty
- * Cestovanie do celého sveta a starej vlasti
- * Cenové výhodné skupinové lety pre príbuzných z ČSSR do Kanady
- * Rezervácie hotelov a kúpeľov
- * Rentovanie aut
- * Cestovné pasy a víza
- * Via Rail - cestovné lístky
- * Notársky overené preklady dokumentov
- * Notársky overené pozvania pre návštevníkov do Kanady a USA
- * Poistenie cestujúcich.

Ak potrebujete akékoľvek rady a informácie, obráťte sa na nás!

Telefonujte na č. (416) 360-3800 FAX: 360-8186
Úradné hodiny: pondelok-piatok: 9:00 am - 5:00 pm
sobota: 9:00 am - 12:00 am

NITRA TRAVEL INC.
668 Queen Street West
TORONTO, ONT., M6J 1E5

Blanka MARTINČEK, Manager

Nitra Travel Inc.
360-3800

Bez kolaborantů!

Pokračování se strany 1

plné a bezpodmínečné reparace a rekonstrukce neprávem zkonfiskovaných vlastnictví, plné a bezpodmínečné osvobození všech náboženských činností, atd. - náš program je a musí být prostý, čistý a hlavně - zcela a vždy nekompromisní. Svoboda, demokracie a důvěra jsou hodnoty, které již nikdy nesmí být "na půl", dohadovat se handrkovat se o ně nelze, a předmětem politických kompromisů či koalicí být nemohou.

To je náš program. Bez kolaborantů! Připisujeme nyní svá jména, ne pro slůvko, ale jako záruku, že my nezradíme a věrce zůstaneme.

Milan Zelený

"Mistr Třeboňský"

F. X. HESÍK

Pokračování se strany 7

Sama v neznámém městě. Cizinka, s chabou znalostí italštiny ... !"

"Jsem odhodlána, s tebou dál. At' do Říma nebo zpátky. Jen s tebou!" Kula své želízko hlouběji. Zdálo se jí, že nastal okamžik, aby stupňovala varování: Rozvaž ještě jednou a opět. Nevstupujme do města! Neslyšíš jak je tam nebezpečno? Nedbáš varování strážného? Obrát' se, dokud je čas."

"Do Modeny zpět? Do Neapole? Ne. S poselstvím krále dál!"

Sevřel pevně uzdu, jakoby na znamení, že je

to jeho poslední rozhodné slovo. Zapůsobilo. Povolila.

Nemožnost strachem spředeného přání k návratu nahlédla konečně i Ann. Už nenálehal. Strach z jejích tváří nezmizel. Vzdychla jen:

"Statečnost tě věnčí, i když je nebezpečnější než zaječí skok. Ale jen já s tebou!" dodala odevzdaně a rozhodně. "I kdyby šidla padala. Vyrážíme?!"

"Šidla by byla mravenčím dulem. Hůře by bylo, kdyby létaly šipky jako sršně. Vyrážíme. Nu, snad kvas neklidu splasknul. Strážný možná přehání. Veteráni vidí někdy v šarvátce rozhodnou bitvu. Ten náš je podělaný už jen při pomýšlení, že by mohl dostat do nosu. A oba pobídlí vpřed stiskem slabin a cuknutím uzd.

Pobídlí koně k bráně právě v okamžiku, když se znovu vynořil strážný. Michael měl právě ještě čas vzkřiknout:

"A přece pojedeme! Třebas se už ulice uklidnily. Nebude těžké najít krčmáře, který by za zvonivě na stůl nasytlil a ubytoval dva unavené pocestné!"

Strážný pokrčil rameny, pozvedl významně ruce a pokýval několikrát starostlivě hlavou.

"Když jinak nedáte, užijte si po svém. Vřask brzo poznáte, že nejste v klidné Neapoli. U nás se nezpívá. V Římě se rodí nové kapitoly dějin!" A už zvedal závoru. Michael s Ann zmizeli v nočním Římě.

"Wittingauer Meister", Aventinus Verlag 1978. Knížní edité v německém překladu.

Řád a zákon

Vaše zpráva (o novém Sovětském svazu) uvádí v podrobnostech hodně změn, jež lze přičítat na konto glasnosti. Nicméně, bez zákona, který by účinně chránil a respektoval lidská práva, všechno, co uvádíte, může být smeteno pouhým mávnutím diktátory ruky.

- Dopis vydavateli
Magazínu TIME;
písař Bert Raphael

Je to duše, co se cení

Nechci sýčkovat a kazit slavnostní náladu, ale myslím, že dříve, než se dá Západ unést oslavováním blížícího se zhroutení komunismu, měli bychom vyčkat času jako husa klasu a posoudit vícero důkazů toho, že zhroutení je opravdovým faktem. Popravdě řečeno, marx-leninské hospodářské techniky jsou sko-

mírající, avšak úspěch komunismu není plně závislý na hospodářských podmínkách. Komunismus je pevně inoucí, sekulární víra - "oheň v lidských myslích", abych užil slov Dostojevského.

Pokud je Gorbačov s to přesvědčit společenství druhé po světě, že ideály raných komunistů jsou noblesní a mají co říci dnešnímu světu - usílí, v němž se zdá mít úspěch - víra bude žít i nadále.

A to bude výhrůžkou Západu. Jedině tehdy, až milióny dřívějších komunistů nadobro zavrhnou nejen marx-leninismus, ale i Marxe a Lenina, si můžeme dovolit oslavovat zhroutení komunismu.

- Dopis vydavateli
National Review;
písař Gleaves Whitney

Varujme se Východu

Jsem holandský žurnalista,

a cestoval jsem za posledních sedmnáct let poměrně často do SSSR a zpět.

Musím zaujmout vaše (skeptické) stanovisko, pokud jde o to věčné opěvování "GORBYHO" a všechny nesmysly vztahující se k tomuto poslednímu komunistickému reformátorovi a dobrodruhu. O reformách popravdě slyšíme v ustálených cyklech po celých 70 let. Nedávno jsem si znovu přečetl Chruščovovy poznámky z šedesátých let, projevy, materiály z tiskových konferencí. Je si někdo vědom toho, že v mnohém šel tento dál než celý "Gorby"? Lidé snadno zapominají, jak jinak si vysvětlit tolik chvalo zpěvů na "Mr. Gorbačova"?

- Dopis vydavateli
U.S. magazínu Encounter.
Písař: Willem Oltmans

Mít to oběma způsoby

Zcela souhlasím s Vaším

názorem (The Economist), že hlavní otázkou americké politiky v Evropě je obrana ... a vyšší evropská kontribuce.

Avšak dokonce ani rituální zaklínání Mrs. Thatcherové ohledně pokračující nutnosti udržovat náš prah v suchu nepřesvědčí veřejnost, že jsou nutné další finanční oběti.

Jsou-li Mr. Gorbačov a jeho mužstvo fakticky tak milí lidé, že dokonce i sama královna je ochotna se s nimi sejít, má-li jim být absolutně důvěřováno, můžeme-li s nimi obchodovat, a když každý, od britského ministra zahraničí (Sir Geoffrey Howe) dolů, přeje sovětskému prvnímu sekretáři hodně úspěchu s jeho přepublikovanými reformami, proč by ten měl, u sta hromů, kdosi od nás očekávat, že se budeme starat o potřeby NATA? Mrs. Thatcher to nemůže mít na oba způsoby.

- Dopis vydavateli
britského magazínu
The Economist.
Písař: Lionel Bloch

Máte-li potíže s chrupem,
spolehlivě se obraťte
na lékaře

Dr. ALENU

a

Dr. IGORA BILIČE.

131 Bloor Street West,
(the Colonnade, 2nd floor)
Toronto, Ontario M5S 1R1
Tel.: 928-6828

Veškeré truhlářské a tesařské
práce vám kvalitně provede

Mirek Patava
241-7377

"Slunce a člověk"

je nová kniha českých a slovenských básní od známého básníka Miloslava Zlámalu. Vyšla nakladem "Moravia Publishing Inc." Kniha možno objednat u vydavatele anebo přímo u autora na adrese: P.O. Box 519, Stn. "W", Toronto, Ont., M6M 5C2. Cena 10 \$

Tomaš BAŤA

ÚVAHY
A
PROJEVY

Kterou můžete obdržet u
INTERDYNE INC.
117 West Street,
Jonesville, Mich. 49250 USA.
Cena včetně poštovného
\$ 11 US.

"Moravia Publishing Inc."
2098 Dundas Street West,
Toronto, Ont. Canada
M6R 1W9

Cena včetně poštovného
\$ 14 Can.

Seznámení

47letá Češka z Prahy akademicky vzdělaná v hudbě s 10letým chlapcem, dobrá hospodyně, hledá muže, který byl dobrým otcem.
Zn.: "Vzájemné porozumění". Do redakce "Našich

Hlasů".

47 (163) 60 štíhlá blondýna hledá charakterního muže přiměřeného věku.
Zn.: "Napiš". Do redakce "Našich Hlasů", případně telef. (416) 270-0977

Recepty pro naše hospodyňky

CHLAZENÁ POLEVKA S MASEM:

400 g pečeného nebo libového hovězího masa, 3 sladkokyselé okurky, 3 vejce, 50 g cibule, půl litru kyselých smetany, půl litru vody, 1 lžička hořčice, sůl, špetka cukru
Měkké maso nakrájíme na kostičky. Přidáme kostky okurek, natvrdo vařená rozsekaná vejce, rozsekanou cibuli nebo natřovou cibulku. Kysanou smetanu zředíme vodou, vmícháme hořčici, sůl, cukr a nakrájené potraviny zalijeme touto zálivkou. Dáme vychladit.

KUŘE NA PETRŽELI:

1 kuře (asi 1 kg) 20 g hladké mouky, 125 g másla, 200 ml bílého jogurtu, 1 žloutek, 60 g cibule, 50 g celeru, 3 navršené lžice jemně nakrájené petrželky, mletý pepř, sůl, citronová šťáva podle chuti.

Kuře rozdělíme na menší porce a zvolna ze všech stran opékáme na rozpuštěném máse. Pak kuře vyjmeme na talíř a na tuku po něm dusíme do měkka drobně nakrájenou cibuli a očištěný omytý celer, nakrájený na kostičky. Pak směs poprášíme moukou, produsíme, zalijeme teplou vodou nebo vývarem, a když přivedem znovu k varu, vložíme k zelenině opečené kousky kuřete, osolíme, zakryjeme a dusíme na zcela mírném plameni do měkka. Pak k masu přidáme hodně jemně krájenou petrželku, opepříme, podle chuti okyselíme citronovou šťávou a nakonec vmícháme jogurt rozšlehaný se žloutkem. Prohřejeme a podáváme, nejraději s dušenou rýží.

RYCHLÝ MOUČNÍK:

BÁBOVKA NEBO BUBLANINA:

v půllitrové odměrce odměřujeme: hrubou mouku, polohrubou mouku, moučkový cukr, mléko, 50 ml oleje, 1 vejce, půl prášku do pečiva, špetka soli, 1 vejce

Vše propracujeme měchačkou a nalijeme do vymazané a hrubou moukou vysypané formy. Pečeme ve středně teplé troubě. Jestliže dáme těsto do vymazaného pekáčku a poklademe jakýmkoliv ovocem, dostaneme bublaninu.

Karol's haircutting and Herbal Health and Beauty products

16 RONCESVALLES AVE.
TORONTO, ONT., M6R 2K3

TEL.: 532-1715

Kennedy Travel Bureau Ltd.

424 BLOOR STREET W., TORONTO, ONT.
Návštěvy příbuzných z Československa
a cestování kamkoliv na světě
vám vybavíme k vaší spokojenosti.

Volejte nebo pište:
(416) 921-8945
921-3721

DANA NOHAVICA
Manager

naše hlasy

Publishing and Printing by:
vydává a tiskne: MORAVIA PUBLISHING INC.

Publisher and Editor in-Chief:
Vydavatel a
šéfredaktor: MILO KOMÍNEK

Address: 2098 Dundas Street West,
Adresa: Toronto, Ont., Canada
M6R 1W9
Tel.: nebo FAX: (416) 533-4242

(Za podepsané články redakce neodpovídá.)

ROČNÍ PREDPLATNÉ:
Kanada \$ 15, USA \$ 18,
všechny zámořské státy lodní poštou \$ 20,
všechny zámořské státy leteckou poštou \$ 32.

CZECHOSLOVAK (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

Kampelička

740 SPADINA AVENUE, TORONTO, ONT. M5S 2J2
(roh Spadina a Bloor) Tel.: (416) 925-0557

Nový způsob, jak rychle uložit peníze!

PAYROLL DEPOSIT PLAN

Váš výplatní šek přímo na Vaše konto!

1. Nemusíte ukládat osobně!
2. Peníze jsou uloženy v den výplaty!
3. Na našem SUPERCHEQUING ACCOUNT máte okamžitě úrok!
Při vkladu nad 5000 je úrok 8.75 procent.
4. Term Deposit na 1, 2 nebo 3 roky až 11.75 procent.
5. Možnost nočního depositu do schránky.
6. Při vkladu nad 30.000 se zvyšuje úrok o 0.25 procenta.
7. Novinka: hypotéka na půl roku.

Přijďte, pište nebo volejte pro podrobnější informace

Otevřeno:	Pondělí, čtvrtek a pátek	10-7
	úterý a středa	10-5
	sobota	10-2